

«ΑΠΟΚΟΠΗΚΑΜΕ ΑΠΟ ΤΗ ΓΗ, ΞΕΚΟΨΑΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ!»*

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ & ΑΛΜΥΡΟΥ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ

Οί παραγμένοι καιροί που περνάει η πατρίδα, μας φέρνουν μπροστά σε ένα κίνδυνο, που πάντα ταλαιπωρούσε την ελληνική κοινωνία: Τόν εγκλωβισμό στα ιδιαίτερα προβλήματά μας και την αδυναμία κατανόησης, άρα και αντιμετώπισης, έρωτημάτων και προκλήσεων, που ξεπερνούν τον χώρο και τον χρόνο του δικού μας παρόντος.

Βιώνουμε προβλήματα δυσβάσταχτα, προβλήματα που οδηγούν στην απόγνωση, με όλες τις διαθέσιμες λύσεις χρεοκοπημένες. Θά μπορούσαμε όμως να παρηγορηθούμε, ακόμη και να ανακτήσουμε τις δυνάμεις μας, αν γνωρίζαμε πώς ή ιστορία της ανθρωπότητας, αλλά και ειδικά η δική μας ιστορία, δεν είναι παρά μία αλυσίδα καταποντισμών και ανορθώσεων. **Δυστυχώς, η απαιδευσία που μας επιβλήθηκε, μας στέρησε τη σοβαρή και σε βάθος γνώση της ιστορίας, αυτής της μεγάλης δεξαμενής παρηγοριάς, διδαγμάτων και ελπίδας. Παράλληλα, η απαιδευσία αυτή μας απέκοψε από διαχρονικές αλήθειες, έγκυρες και διαθέσιμες σε όλους τους καιρούς, καταδικάζοντάς μας να αναζητούμε λύσεις μόνο στα πρόσκαιρα, τα άπια, αλλά συγχρόνως και προσωρινά.** Αυτά είναι που κατέρρευσαν, με αποτέλεσμα να βιώνουμε πτώση και κατάπτωση, διότι η χρεωκοπία τους ακυρώνει σε πολλούς συνανθρώπους μας προσωπικές διαδρομές μιας ολόκληρης ζωής. **Με ακυρωμένο λοιπόν το παρελθόν και χωρίς πυξίδα και στήριγμα τό μέλλον, τό παρόν μας μεταβάλλεται σε ματαιόπια, που δυστυχώς σπρώχνει ανθρώπους στην άρνηση, ακόμη και της ίδιας της ζωής τους.**

Βρίσκομαι εδώ, στο χώρο της Γεωπονικής Σχολής και αναλογίζομαι, πώς η ίδια η λέξη ΓΕΩΠΟΝΙΑ με οδηγεί στη ψηλάφηση μιας νέας και όντως πρωτόγνωρης ανθρώπινης τραγωδίας: Αυτόν τον μόχθο, αυτόν τό πόνο για την καλλιέργεια της γης, πολλοί τον περιορίσαν στη διάσταση του κέρδους από μία σοδειά. Κι όμως, αυτό που δίνει σ' αυτή την υπέροχη λέξη την πληρότητα και τό μεγαλείο της είναι ο μόχθος, ο πόνος και τελικά η συμπόνια για τη γη. Μία συμπόνια, που είναι αδύνατον να τη βιώσει ο άνθρωπος, αν δεν παλέψει με τη γη να την μερώσει, αν δεν ελπίσει στη γη, σπέρνοντάς την, αν δεν ευχαριστήσει τη γη, παίρνοντας τους καρπούς της. Πριν ο άνθρωπος ανοίξει τά φτερά του για να πετάξει στο διάστημα ή για να βυθιστεί στα πιά απόκρυφα μέρη του πυρήνα του ατόμου, τράφηκε από τη γη και στυλώθηκε, κόρτασε και ανέπτυξε δυνάμεις και δυνατότητες, που του επέτρεψαν να κατασκευάσει μηχανές και να δημιουργήσει πολιτισμό. **Κι ήρθαν τά τελευταία διακόσια χρόνια, μισή σταγόνα στον ωκεανό του χρόνου, που άφησε ο άνθρωπος τη γη και θέλησε να**

ζήσει σε πόλεις εύκολίας και ταχύτητας. Μακριά από τους ρυθμούς και τά διδάγματα της μάνας που τον έτρεφε και τον δίδασκε, βυθίστηκε στην ανυπόμονη λαιμαργία και στην αδίστακτη άρπαγή. **Μά κι όταν ξαναγύριζε στη γη, με την ίδια λαιμαργία και την ίδια άρπαγή ξαναγύριζε. Με ξεγελάσματα της φύσης και μαγανειές, προσπάθησε να εκβιάσει την καρποφορία, παρακάμπτοντας και την υπομονή και την ευγνωμοσύνη απέναντι στα δώρα της μάνας του.**

Δέν είμαι ιστορικός. Έχω όμως την υπόψια, τί διαίσθηση αν θέλετε, πώς η εξέλιξη των δεινών του σημερινού ανθρώπου, τό άγχος του, ή μοναξιά του, ή απουσία του, ή απελπισία του, συμπίπτουν ιστορικά με τί σταδιακή απομάκρυνσή του από τη γη. Λές και όσο αποχωριζόταν απ' αυτήν, όσο την κακοποιούσε, τόσο συσσώρευε πόνο στην ύπαρξή του και στην κοινωνία που διαμόρφωνε. **Ήταν γραφτό στις μέρες μας να κατανοήσουμε, μέσω -δυστυχώς- των παθημάτων μας, πόση αλήθεια έκρυβε ή εξιστόρηση της δημιουργίας του ανθρώπου, μέσα στη Βίβλο. Να!** Πνοή Θεού ζωοποίησε τον άνθρωπο. Η πνοή όμως αυτή συνάντησε μία κούφρα κώμα. Κώμα από τό κώμα μιας γης-δώρου για πλάσμα κατ' εικόνα και όμοιωση Θεού. **Πολλές φορές όλοι μας, επιστήμονες και θεολόγοι και ποιητές και φιλόσοφοι, ψάχνουμε να εντοπίσουμε εκείνα που κάνουν τον άνθρωπο να ξεχωρίζει από όλα τά άλλα όντα. Είναι όμως λίγες οι φορές, που ασχολούμεθα, με τό να εντοπίσουμε ποιά είναι αυτά που μας ενώνουν με την υπόλοιπη δημιουργία και κυρίως ποιά είναι αυτά που μας ενώνουν με τη γη. Διότι, αυτά ακριβώς τά στοιχεία κρύβονται πίσω από τον χαρακτηρισμό του ανθρώπου ως κώματος που δέχτηκε πνοή ζωής, αλλά και ως γέφυρας -όπως αναφέρουν οι Πατέρες της Έκκλησίας μας- ανάμεσα στον όρατό και τον άορατο κόσμο.** Δέν θά σάς τά απαριθμήσω, μόνο μία μικρή στιχομυθία θά σάς μεταφέρω:

Βρέθηκα σε τραπέζι γιορτινό και δίπλα μου καθότανε παπούς απ' τά παλιά. Ξωμάχος, απ' αυτούς που, πιάνοντας τά χέρια τους, καταλαβαίνεις πόσοι σβώλοι κώματος πέρασαν απ' τά δάκτυλά τους. Πιάσαμε την κουβέντα, ενώ έρχονταν, όπως είθισται, οι σαλάτες. Δοκιμάζω τί ντομάτα, όμως γεύση δέν κατάλαβα. Κοιτάζω τον παπού να δοκιμάζει κι εκείνος. Χαμογελάει, με κοιτάζει, και μου λέει κάτι που με αφήνει άναυδο:

«Αυτή ή ντομάτα είναι βιαστική».

Ξαφνικά, μέσ' από τίς λέξεις αυτές, ανακεφαλαίωσα με μία μόνο σκέ-

Συνέχεια στί σελ. 16.





Ὁ Μηλιώτης Μακεδονομάχος Κωνσταντῖνος Γαρέφης

ΤΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ, ΘΕΟΛΟΓΟΥ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

*«Λαμποκοποῦν χρυσά σπαθιά. Πέφτουν ντουφέκια ἀνάρια.
Κάν' ὁ Γαρέφης πόλεμο μ' ἐξήντα παλικάρια...»*

Εξέχουσα θέση μεταξύ τῶν Μακεδονομάχων ἡρώων τῆς πατρίδας μας κατέχει ὁ Μηλιώτης Κωνσταντῖνος Γαρέφης. Στὶς ἀρχές τοῦ εἰκοστοῦ αἰώνα, μὲ τὸ ἐγερτήριο σάλπισμα «γιά τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἅγια καὶ τῆς πατρίδας τὴν ἐλευθερία» θέλησε αὐθόρμητα καὶ χωρὶς καμιά ἰδιοτέλεια νὰ συμβάλει στὸ λυτρωμὸ τῆς ἀπειλούμενης τότε ἀπὸ τὸν βουλγαρικό ζυγό Μακεδονίας μας. Γιά ἄλλη μία φορά λοιπόν, στὸ πρόσωπο ἑνὸς ἀπλοῦ παιδιοῦ τοῦ λαοῦ, ἐλληνισμός καὶ ὀρθοδοξία ἐνώνονται γιὰ ἕναν ἀγνό σκοπό, γιὰ τὸ ὑψηλότερο τῶν ἰδανικῶν: τὴν λευτεριά τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους.

Ὁ Κωνσταντῖνος Γαρέφης ὑπῆρξε γόνος οἰκογένειας ὀπλαρχηγῶν μὲ καταγωγή ἀπ' τὸ Σούλι. Παππούς του ἦταν ὁ Γαρέφης Γαρέφης, πού κυνηγημένος ἀπ' τὸν Ἀλῆ Πασά, ἐγκαταστάθηκε στὶς Μηλιές λίγα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ ξέσπασμα τῆς ἐπανάστασης. Ἀπὸ τοὺς τρεῖς γάμους του ἀπέκτησε τρεῖς γιούς: τὸν Ἀπόστολο, τὸν Κωνσταντῖνο καὶ τὸν Δημήτριο ἢ Κασσούδα, πατέρα τοῦ ἥρωα. Πατέρας καὶ γιοὶ διακρίθηκαν στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Πηλίου ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Μητέρα τοῦ Γαρέφη ἦταν ἡ Ἀσημά, τῆς Μηλιώτικης οἰκογένειας Γεωργιάδη.

Ὁ Γαρέφης ἀνδρώθηκε μέσα σ' ἕνα αὐστηρὸ οἰκογενειακὸ περιβάλλον, μὲ ἄλλα πέντε ἀδελφία, καὶ γαλουχήθηκε μὲ τὶς ἀξίες καὶ τὴν δόξα τῆς βαριάς Σουλιώτικης κληρονομιάς, πράγμα πού δικαιολογεῖ πλήρως τὴν μετέπειτα ἡρωική του πορεία, μία πορεία συνταριασμένη μὲ τὴν δόξα τῶν προγόνων του. Κατὰ κοινὴ ὁμολογία συγχρόνων του, διακρινόταν γιὰ τὴν παλικαριά του καὶ τὸ ἔμφυτο αἶσθημα γενναιότητας καὶ ἀντίστασης σὲ ὅποιονδήποτε ζυγό. Ἀγαποῦσε δὲ ἰδιαίτερα τὸν χορό, καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ ὄπλα πού ἔμελλε νὰ γίνουν ἀχώριστοι σύντροφοί του.

Ἡ πρώτη ἐπαφὴ τοῦ Γαρέφη μὲ τὸν ἐθνικὸ ἀγῶνα ἔρχεται τὸ ἔτος 1897, ὅταν ἐντάσσεται στὸ σῶμα τοῦ Τρικεριώτη ὀπλαρχηγοῦ Στάθη Καραβαγγέλη καὶ συμμετέχει στὴ λεγόμενη «ἐπιχείρηση τῆς Καβάλας» πού ὀδήγησε τελικὰ σὲ σφαγὴ τοῦ ἐλληνικοῦ ἐκστρατευτικοῦ σώματος πού πῆρε μέρος σὲ αὐτή. Παρὰ τὸ ἀρνητικὸ ὅμως ἀποτέλεσμα, ἡ συμμετοχὴ του αὐτὴ ἦταν τὸ βάπτισμα τοῦ πυρός. Γυρίζοντας ἀπὸ τὴν πρώτη του περιπέτεια στὶς Μηλιές, ὁ ἥρωας ἀντιμετωπίζει πολλὰ προβλήματα. Ἀπὸ τὴ μία, οἱ συκνοὶ του καβγάδες καὶ ἡ μόνιμη ἀντιδικία του μὲ τὰ ὄργανα τοῦ νόμου, ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ οἰκογενειακὰ προβλήματα, οἰκονομικῆς κυρίως φύσεως, καθὼς καλεῖται νὰ ἀναλάβει τὶς εὐθύνες τῆς οἰκογένειας καὶ νὰ παντρεύει τὶς ἀδελφές του. Ξενιτεύεται λοιπὸν στὴν Αἴγυπτο, στὸ Κάιρο, καὶ μέσα σὲ λίγο καιρὸ, ἀνοίγει καπνοπωλεῖο τὸ ὁποῖο καὶ ἀποτελεῖ σημεῖο συνάντησης γιὰ τοὺς Πηλιορείτες τῆς Αἰγύπτου. Ἐκεῖ πληροφορεῖται τὸ ξέσπασμα τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγῶνα στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν ἡρωικὸ θάνατο τοῦ Μακεδονομάχου Παύλου Μελά καὶ συγκλονίζεται. Μὲ τὸν Δρακινὸ φίλο του Ἀλέξη Σακελαρίου, πού ἐργαζόταν κι αὐτὸς στὴν Αἴγυπτο, παίρνει τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στὴν δοκιμαζόμενη πατρίδα, φλεγόμενος ἀπὸ τὸν πόθο τῆς προσφοράς.

Ἐρχόμενος στὴν Ἀθήνα, ὅπου μετὰ τὴν θυσία τοῦ Παύλου Μελά κυριαρχοῦσε τὸ σύνθημα «φωτιά στὴν φωτιά» κατατάσσεται στὸ σῶμα

τοῦ Καπετάν-Ἀκρίτα. Ὅνομαστί ἢ προσφορὰ του ἀπαράμιλλα τὰ πρῶτα του κατορθώματα. Ὁ ἀγῶνας του ἐπικεντρώνεται στὰ ὄρεινά χωριά τοῦ Βερμίου. Ὁ Γαρέφης παίζει τὸ κεφάλι του κορώννα γράμματα ἕνας θρύλος γεννιέται. Τρομερὸς γιὰ τοὺς Βούλγαρους, ἀμειλικτὸς τιμωρὸς γιὰ τοὺς προδοτές, φιλικὸς γιὰ τοὺς ἀγνοὺς πατριῶτες. Τὸ πέρασμά του στάθηκε μνημειακὸ γιὰ τὴν περιοχὴ τῆς Νάουσας καὶ τῆς Ἐδεσσας καὶ τὰ ἀνδραγαθήματά του προκαλοῦν τὸ δέος σ' ἐχθροὺς καὶ φίλους.

Τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1905, τὸ σῶμα τοῦ Καπετάν-Ἀκρίτα ἀποσύρεται ἀπὸ τὶς μάχες γιὰ νὰ ἀναπαυθεῖ. Ὁ Γαρέφης μὲ εἰκοσι παλικάρια του φτάνει λίγο πρὶν τὰ Χριστούγεννα στὸ Βόλο, ὅπου γίνεται δεκτὸς μὲ ἐνθουσιασμό. Μεγαλειώδη ὑποδοχὴ βρίσκει ἐδῶ στὶς Μηλιές, στὸ χωριὸ του, ὅπου σύσσωμοι οἱ κάτοικοι μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν τότε δήμαρχο Ἀργύρη Φιλιππίδη, τὸν καλωσορίζουν σάν ἥρωα. Τὸν χειμῶνα πού ἀκολουθεῖ,

καὶ ἔχοντας πλέον τὸ χρίσμα τοῦ ὀπλαρχηγοῦ καὶ τὴν ἐντολὴ τοῦ προξενείου τῆς Θεσσαλονίκης γιὰ νὰ ἐξοδητοῦ στὴ Μακεδονία, ὁ Γαρέφης ὀργανώνει τὰ χωριά τῆς Μαγνησίας καὶ στρατολογεῖ ἄξια παλικάρια γιὰ τὴν νέα ἐπικίνδυνη ἀποστολή.

Τὴν 26η Μαΐου τοῦ 1906, μία μέρα πρὶν ἀπὸ τὴν ἀναχώρηση γιὰ τὴν Μακεδονία, στὸ ξωκκλήσι τῆς Ἁγίας Τριάδας, πού βρίσκεται στὴν ἐπαρχιακὴ ὁδὸ Βόλου - Τσαγκαράδας λίγο ἔξω ἀπὸ τὶς Μηλιές, ἔγινε ὁ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ Γαρέφη καὶ τῶν συμπολεμιστῶν του. Πρῶτα ἔγινε ἡ τελετὴ τῆς ἀδελφοποίησης καὶ στὴ συνέχεια ἀκολούθησε Θεία Λειτουργία, ὅπου ὄλοι κοινώησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Τὰ ἀποχαιρετιστήρια τελείωσαν μὲ φαγοπότι καὶ πατροπαράδοτο γλέντι ὅπου συμμετεῖχε ὀλόκληρο τὸ χωριὸ.

Τὴν ἐπαύριο, ὁ Γαρέφης ἀφήνει τὶς Μηλιές καὶ ἀπὸ τὴν Πρόπαν, τὸ σημερινὸ Καλαμάκι, ἀναχωρεῖ γιὰ τὴν Μακεδονία. Δίνει τὸν ἡρωικὸ του ἀγῶνα στὰ βουνὰ τῆς Καρατζόβας, τῆς σημερινῆς Ἀλμωπείας, καὶ στὸ Μορίκοβο-Καίμακτσάλαν, τὰ ὁποῖα καθαρίζει ἀπὸ τὸν ἐχθρό. Τὴ νύχτα τῆς ἑκτῆς πρὸς ἑβδομῆν Ἀυγούστου, ἐντοπίζει τοὺς ἀρχικομιτατζήδες Λούκα καὶ Καρατά-

σο κοντὰ στὸ σημερινὸ χωριὸ Γαρέφη. Ὁ ἀγῶνας ὑπῆρξε ἰδιαίτερα σκληρὸς: τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν πολλοὶ κομιτατζήδες νὰ σκοτωθοῦν, μετὰξὺ αὐτῶν καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τους. Τὸ ὀδυνηρὸ ὅμως εἶναι ὅτι αὐτὴ ἔμελλε νὰ εἶναι ἡ τελευταία μάχη τοῦ ἥρωα, καθὼς τραυματίστηκε θανάσιμα καὶ λίγο ἀργότερα ὑπέκυψε στὰ τραύματά του. Ἦταν 23 Ἀυγούστου 1906 τὰ ἐννιάμερα τῆς Παναγίας.

Ἡ θυσία τοῦ Γαρέφη, τοῦ Μελά καὶ τὸσων ἄλλων γνωστῶν καὶ ἀγνωστων μαχητῶν τῆς βασανισμένης μακεδονικῆς γῆς, εἶναι ἰδιαίτερα ἐπικαιρὴ στὶς μέρες μας. Τὶς μέρες αὐτές πού ἡ πατρίδα, πῶτερο παρά ποτέ, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ὁμοψυχία, τὴν ὁμόνοια, τὴν σύμπνοια τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Ἑλλήνων. Εἶναι ὦρα χρόους, εὐθύνης καὶ περισυλλογῆς. Ἐμεῖς οἱ νεώτερες γενιές ἄς δώσουμε ὄρκο ὅτι δὲ θὰ προδώσουμε τὰ ὄραμα καὶ τὰ ἰδανικά τῶν προγόνων κι ἄς ἀναφωνήσουμε ὅπως τότε οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιάτες: «ἄμμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶν κάρρονες».

Τὸ ἴδιο πού θὰ πεῖ μὲ διαφορετικὰ λόγια αἰῶνες ἀργότερα ὁ Κωστής Παλαμᾶς: «χρωστᾶμε σ' ὄσους πέρασαν, θὰ ῥθοῦνε, θὰ περάσουν, κριτές θὰ μᾶς δικάσουν οἱ ἀγέννητοι, οἱ νεκροί...».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: Κωνσταντῖνος Γαρέφης, Κώστα Λιάπη, Ἐκδόσεις Πύλη, Ἀθήνα 1978.





‘Ο θάνατος του παλληκαριού

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΥ, ΠΟΙΗΤΗ-ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ

Μία κοινωνία που σεληνιάζεται διπλοκλειδωμένη στις άλυσιδες του εφήμερου, του άχρωμου και άρριζου παρόντος, έξοστρακίζει από την ζωή της την μνήμη του θανάτου. Αποδιώχνει την αναμέτρηση με τα μεγάλα ερωτήματα της ύπαρξης. Η νεοελληνική συνθήκη συγκροτήθηκε ως κακέκτυπο των φωτισμένων έξ’ Εσπερίας εθνών. Αποθεώνει την καταναλωτική επιθυμία αυτή είναι η μόνη προτεραιότητα. Τό εκφράζει πλήρως το διαφημιστικό σλόγκαν: Οί επιθυμίες μας δεν μπορούν να περιμένουν. Έτσι, στο καθεστώς της απόλυτης παραίσθησης, ο θάνατος, ό,τι τον νοσηματοδοτεί και τον υπερβαίνει, και η θυσία, θάβονται κάτω από το σκουπιδαριό των τηλεοπτικών εικόνων και των φωνασιών. Σ’ αυτήν την προοπτική, δεν είναι ν’ άπορεί κανείς, ούτε με τις εθνορητορείες ούτε με τον εθνομυθισμό. Είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Και εκφράζονται από τα ίδια μπαλκόνια της ιδεοληψίας, με ρητορικά δεκάρικα πυροτεχνήματα. Συνοδεύουν δέ τον εθνικό και κοινωνικό μας βίο, από καταβολής νεοελληνικού κράτους. Ο Παύλος Μελάς, [...] μία μέρα του μακρινού 1904 ξεκίνησε, για να πάει να σκοτωθεί για την Μακεδονία. Δεν ήταν βέβαια ο μόνος που θυσιάστηκε για την ελευθερία αυτή, ούτε καν ο πρώτος, αλλά ήταν ο έπιφανέστερος, ο ευγενέστερος ίσως, ήταν ο αρχηγός, ο χρισμένος και ο αναμενόμενος, αυτός που έτσι ή αλλιώς θα συντόνιζε τον Άγώνα [...]. Αυτά δεν τα γράφει κάποιος συγγενός εθνικιστής, αλλά ο σπουδαίος και για το δημοκρατικό του ήθος, Θεσσαλονικεύς πεζογράφος Γιώργος Ίωάννου. Αλλά και τότε, όταν ο Παύλος ξεκίνησε να πάει να πεθάνει για την Ρωμιοσύνη της Μακεδονίας –γιατί ήξερε ότι πάει να πεθάνει– πολλά κοράκια άρχισαν να κράζουν. Διότι καλούσε την μανέστρα του δόγματος της μικρᾶς, πτωχῆς, πλήν τιμίου Έλλάδος που έπρεπε να αναπτυχθεί. Δηλαδή να εισέλθει στον μυθισμό της δημοκρατίας της κατανάλωσης. Της μαζικής δημοκρατίας, όπως έγραψε ο Παναγιώτης Κονδύλης. Κάθε απόπειρα βοήθειας προς τους Έλληνες της Μακεδονίας ελαιοδορείτο και καθυβριζέτο. Από επισήμους. Από έφημερίδες. [...] των άπιστων οί αντιλογίες και των στενοκαρδων. Κανένα εμπόδιο, καμιά δυσκολία δεν άφησαν που να μίν έσπασαν κατάντικρυ στή θέληση του Παύλου [...]. Βγήκαν οί έφημερίδες γεμάτες λέξεις. Δημοκόποι, Μακεδονοκόποι, έκμεταλλευταί της φιλοπατρίας, τσαρλατάνοι [...]. (Ίων Δραγουμής, Μαρτύρων και Ηρώων αίμα, κεφ. 10).

Αυτό τό Παλληκάρι, ο Παύλος. Τά είχε όλα. Πατέρα σέ ανώτατα κρατικά αξιώματα. Πεθερό διατελέσαντα Πρωθυπουργό. Λαμπρή καριέρα στρωμένη μπρός του. Αλλά τά άρνήθηκε ξέροντας ότι πρέπει να πεθάνει. Πάνω άπ’ όλα είχε την γυναίκα του Ναταλία, τό γένος Δραγουμή και τά δυό του παιδιά: Τόν Μίκη και την Ζωή. Με τά ονόματά τους έφτιαξε τό όνομα του πρωτοκαπετάνιου στον Άγώνα: Καπετάν Μίκης Ζέζας. Τώρα που εκτός του μνημειώδους έργου της γυναίκας του (Ναταλίας Π. Μελά, Παύλος Μελάς, έκδ. Συλλόγου προς Διάδοσιν των Έλληνικών Γραμμάτων, Έκδ. Δωδώνη, 1926, 1963) – τώρα, λοιπόν που από τό Μουσείο Μακεδονικού Άγώνα έχουμε – σέ επιμέλεια Περσεφόνης Γ. Καραμπάτη – την φωτοαναστατική έκδοση των δύο σημειωματαρίων του, υπό τον τίτλο Άγώνας και διλήμματα (2005), τώρα βλέπουμε τον Γολγοθά και την πορεία προς τον Σταυρό. Κατάμονος και έρήμην ύποστηριξεως από τό τετρομαγμένο Κράτος. Γράφει στην αγαπημένη του Νατα: [...] αυτοί οί ευλογημένοι Άθηναίοι, δεν μου έστειλαν άκόμη τά χρήματα. [...] Αναλαμβάνω αυτόν τον άγώνα, με όλη μου την ψυχήν και με την ιδέαν ότι είμαι ύποχρε-

ωμένος να τον αναλάβω.[...] (Έπιστολή της 21ης Αυγούστου 1904). Κι όταν φεύγει, κλαίει για τον άποχωρισμό. Στην καταγραφή της 10ης Ιουλίου 1904 στο δεύτερο σημειωματάριο διαβάζουμε: [...] Μετά τό φαγι έγώ μένω, διά να βάλω διά τελευταίαν φοράν τά παιδιά εις τό κρεβάτι τους. Αγκαλιάζω την Ζωήν μου και λέγει τάς προσευκάς της με τόσην κατανύξιν ή γλυκούλα, ώστε συγκινεί...[...]. Έπειτα την καταφιλώ ως και τον Μίκην, όστις κλαίει άπαρηγόρητα ό καύμένος. Έπειτα τά έφιλησα κλαίων, κλαίων. Κι όμως, άρνήθηκε να μετατραπεί σ’ έναν από τους κηφήνες των Άθηνων, που σέ κάθε πόλεμο φωλιάζουν σέ πολυτελή γραφεία, όπως γράφει ό Έλύτης, μιλώντας για τον άδικο θάνατο του ποιητή Σαραντάρη, ενός άλλου άμμου, θυσιασμένου τό ‘40. Στά πολύτιμα σημειωματάρια, ό Παύλος τύπεται και προσεύχεται όταν πρόκειται να σκοτώσουν δολοφόνους κομιτατζήδες, που έχουν σφαγιάσει όλόκληρα χωριά. Τους νουθετεί και τους άφήνει ελεύθερους, κατά την μαρτυρία του Πύρζα, του πρωτοπαλληκαριού του, παρά τις αντιδράσεις των συντρόφων του. Τό τελευταίο γράμμα στην αγαπημένη του και στα παιδιά του γράφεται στις 2 Οκτωβρίου 1904. Δέκα μέρες πριν την τελική μάχη και την θυσία: Είμαι ευτυχής διότι είσαι υπερήφανη δι’ έμέ. [...] Την νύκτα εις τά λημέρια μας, όταν τυχόν φανή ένα άστρον, σου στέλλω χίλια φιλιά νοερώς. Της γράφει να προσέχει τά παιδιά.

Προδόθηκε, πολέμησε, λαβώθηκε. Τίς τελευταίες στιγμές, περιγράφει άνεπανάληπτα ή Ναταλία στο προαναφερθέν βιβλίο, που δεν αναφέρεται και δεν διδάσκει σέ κανένα σχολικό έγχειρίδιο. Η κρατική ιδεολογία είτε εξαντλείται σέ έπετειακές παράτες, είτε απομυθοποιεί στο πλαίσιο της μυθιστορικής αποδομίσσεως. Ο Παύλος ό πρωτόκλητος συνωστίζεται στο λιμάνι της Σμύρνης ή απαξιώνεται ως ληστοτρομοκράτης, όπως οί άρματολοί κι οί κλέφτες. Για κάποιους δέ Χριστιανούς ιδεολόγους, είναι ένα άκόμη εθνικιστικό μίasma που μάς εμποδίζει στην πορεία προς τά έσχατα... [...] Γύρισε ό Παύλος πίσω, λέγοντας: “στη μέση με πήρε παιδιά”. Μπήκε μέσα εκάθησε και φώναξε τον Πύρζα: “Νίκο, που είσαι;” Έβγαλε τό σταυρό του άπ’ τό λαιμό και είπε: “Τό σταυρό να τον δώσης στή γυναίκα μου. Και τό ντουφέκι, όπως σου είπα, του Μίκη. Και να τους πεις ότι τό καθήκον μου έκαμα.” Έβγαλε τό πορτοφόλι με τίς φωτογραφίες των παιδιών του [...] Σκοτώστε με παιδιά, πώς θα μ’ αφήσετε στους Τούρκους; [...] “Νίκο, έσύ πώς θα μ’ αφήσεις;” “Πονώ”, έλεγε ό Παύλος και ώνόμαζε τά παιδιά του... «Πονώ», είπε σιγά και ξεψύχησε. (Βλ. Ναταλία Π. Μελά, Παύλος Μελάς, ό.π.). Στή χώρα των Λαγόκαρδων και των Κατρακυλάκων και των Πανουργάκων – που έχουμε γίνει όλοι μας – (Βλ. Τό Παραμύθι χωρίς όνομα) – οί ποιητές κρατήσανε την μνήμη του. Ο άνώμμος λαός: Έσυννεφιάσαν τά βουνά, σκοτειδίασαν οί κάμποι/ Τόν Παύλο έβαρέσανε στής Καστοριάς τόν Κάμπο. Κι ό Παλαμάς έγραψε Πάντα κλωρό να σείεται τό χορτάρι στον τόπο που τον πλαγίασε τό βόλι.

Κι ό Κυριάκος Χαλαμπίδης της Κύπρου τον είδε όταν πηγαίνοντας ν’ ανοίξει τό πουκάμισο, / του πέσανε χρυσά φλουριά στο μέρος της πληγής. Αυτό τό θυσιασμένο άρνι, που οί σύντροφοί του του κοψαν τό κεφάλι να μίν τό πάρουν τά σκυλιά, να μίν τό μαγαρίσουν, κατά τό κλέφτικο δημοτικό τραγούδι, και τό κεράκι μας άκόμα δεν τό θέλει, (όπως γράφει ό ποιητής Νίκος Καρούζος για τον Παπαδιαμάντη) αν μείνουμε ως έχουμε. Βέβαιον είναι ότι τά παιδιά και τά εγγόνια μας θα τον συναυτίσουν. Έσεται ήμαρ. ●



Ἐθνομάρτυρας Αἰμιλιανός Λαζαρίδης, ὁ πρ

Εκατό χρόνια πέρασαν ἀπό τότε πού στή δασωμένη περιοχή μεταξύ Σνικόβου (Δεσπότη) καί Γκριντάδων (σήμερα Αἰμιλιανού) Γρεβενῶν ἄφνε μαρτυρικά τήν τελευταία του πνοή τήν 1η Ὀκτωβρίου τοῦ 1911 ὁ τότε μητροπολίτης Γρεβενῶν Αἰμιλιανός Λαζαρίδης μαζί μέ τόν διάκο του Δημήτριο Ἀναγνώστου καί τόν ἀγωγιάτη τους Ἀθανάσιο.

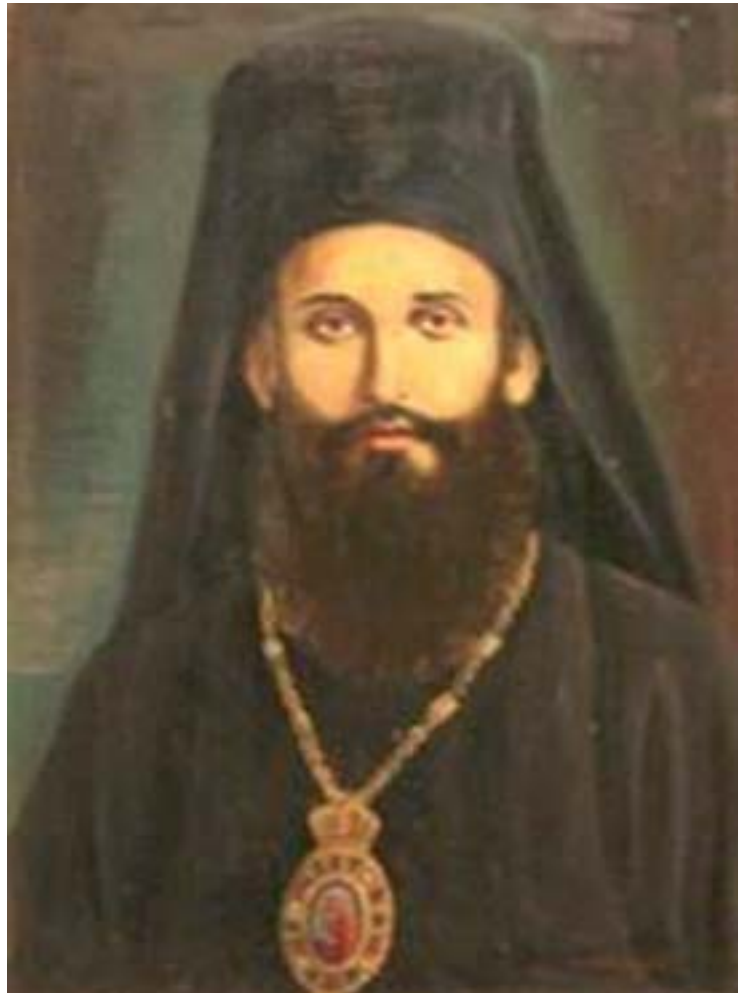
Γεννημένος τό 1877 στά Πέρματα τῆς Μ. Ἀσίας, γόνος πολύτεκνης οἰκογένειας μέ ἑννιά παιδιά, ὁ Αἰμιλιανός Λαζαρίδης ἀφοῦ ὀλοκλήρωσε τίς σπουδές του στή Θεολογική Σχολή τῆς Χάλκης, ὑπρέτησε ὡς διάκονος τοῦ Μητροπολίτη Πελαγονίας Ἰωακείμ Φορόπουλου, μέ ἔδρα τό Μοναστήρι καί ὡς καθηγητής τῶν Θρησκευτικῶν τοῦ ἐκεῖ ἑλληνικοῦ Γυμνασίου. Μέ τή μορφή του, τό ἦθος του καί τόν χαρακτήρα του εἶχε ἐπιβληθεῖ καί ἀποτελοῦσε πρότυπο ζωῆς σύμφωνα μέ τίς μαρτυρίες ἐκείνων πού τόν συναναστρέφονταν:

«Μέ τά λεπτά καί κανονικά χαρακτηριστικά του... ὁμοίαζε γνησίαν βυζαντινήν ἀγιογραφίαν τῆς κλασσικῆς περιόδου, ὄριμον σχεδόν διά τόν φωτοστέφανον τοῦ μαρτυρίου. Γλυκύς, πρᾶος, μειλίσιος, ταπεινός... πάντοτε γαλήνιος καί μετριόφρων... ἤξευρεν ἐν ἀνάγκῃ νά ὑποχωρῇ πολλάκις καί μέ ἀβάρϊαν τοῦ ἐγωισμοῦ του, ἀλλ' εἰς τās κρισίμους στιγμάς ἀνέπτυσε σθένος καί ἀποφασιστικότητα». Κάτοχος εὐρείας καί βαθειᾶς μορφώσεως, προικισμένος μέ ἀγωνιστικό φρόνημα, ἀφιέρωσε ὅλες του τίς δυνάμεις, γιά νά κρατήσῃ καί νά μεταλαμπαδεύσῃ τή χριστιανική πίστη. Ὡς ἐπίσκοπος Πέτρας ἀναδείχτηκε «ἀληθής τῆς πίστεως καί τοῦ ἔθνους ἡμῶν... Πέτρα». Ὡς ἀντικαταστάτης τοῦ μητροπολίτη Πελαγονίας ἀνέπτυξε πλούσια ἐθνικοθρησκευτική δράση σέ περίοδο τόσο ζωφερή ἱστορικά.

Τόν Μάρτιο τοῦ 1910, ὁ νεαρός ἐπίσκοπος Αἰμιλιανός προάγεται καί τοποθετεῖται στήν ἱστορική Μητρόπολη Γρεβενῶν, ἡ ὁποία δοκιμαζόταν κυρίως ἀπό τή ρουμανική προπαγάνδα, τά ὄργανα τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου καί ἀπό τίς ληστρικές συμμορίες τῶν Νεοτούρκων.

Ὁ Μητροπολίτης Αἰμιλιανός ἀγωνίζεται μέ ἐνθουσιασμό καί ἀποφασιστικότητα. Περιοδεύει στά χωριά, τονώνει τούς ἱερεῖς καί τούς δασκάλους, ἐμψυχώνει τούς τρομαγμένους κατοίκους. Παράλληλα γνωστοποιεῖ τήν κατάσταση πού ἐπικρατοῦσε στό Πατριαρχεῖο καί τήν ἐλληνική Κυβέρνηση. Πρὸς τόν νομάρχη Τρικάλων ἔγραψε: «Παρακαλῶ θερμῶς, θερμότητα γράφων, νά μεριμνήσετε περί τῆς τύχης τῶν χωρικῶν μας, τῶν ὁποίων ἡ θέσις κατέστη ἐσχάτως ἀπελπιστική... Πῶς νά ἐμπνεύσω ζωὴν εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες ὑπό ἠθικὴν καί ὑλικὴν ἀποψιν ἔνεκα τῆς ἀπογυμνώσεως αὐτῶν κατέστησαν πτώματα;... Τί ἀναμένετε παρ' ἀνθρώπων ἀπληπισμένων; Διατί ὑποθέτετε ὅτι ἀνθρώποι καταδυναστευόμενοι καί πάσχοντες τά πάνδεινα θά εἶναι εἰς θέσιν νά σκεφθῶσι περί τοῦ ἀπωτέρου αὐτῶν μέλλοντος;»

Μέ πόνο ἀνακοινώνει στόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη Ἰωακείμ τόν Γ': Τό μισό κτήριο τῆς σχολῆς τῆς Κρανιάς «κατελήφθη ὑπό τοῦ βασιλέως τῆς Κρανιάς, τοῦ πανισχύρου Τσακαμά, ὅστις ... δέρει, φυλακίζει», μέ ἀποτέλεσμα 80 μαθητές νά εἶναι στόν δρόμο. Ζητοῦν οἱ ρουμανίζοντες λέγει στήν κεντρική μεγάλη ἐκκλησία νά ψάλλουν δεξιά ἑλληνικά, ἀριστερά βλάχικα· σέ ἐπόμενη ἐπιστολή μαρτυρεῖ ὅτι στήν Κρανιά λειτουργοῦν στίς ἑλληνικές ἐκκλησίες. Στό Περιβόλι κατέλαβαν τόν κεντρικό ναό. Στή Σαμαρίνα πού ἀριθμοῦσε 600 ἑλληνικές οἰκογένειες, 10 ρουμανίζοντες μέ τούς 3 δασκάλους τους καί 10 μαθητές τους κατέλαβαν τή νέα ἑλληνική σχολή. Μείριμα τοῦ ἀειμνήστου ἱεράρχη ἦταν ἀκόμη καί ὁ ἐναρμονισμός τῆς



διδακτέας ὕλης μεταξύ τῶν σχολείων τῆς πόλης καί αὐτῶν τῆς ἐπαρχίας, ἡ ἐπιλογή καί ἡ διάθεση βιβλίων στους μαθητές, ἡ πρόσληψη καί ἡ ἀμοιβή δασκάλου γιά τήν Ἀστική Σχολή τῶν Γρεβενῶν. Ἐπιπλέον τόνιζε: «Δέν ἔπρεπε νά περιορισθῇ ὁ μισθός τῶν διδασκάλων. Ἐν τούτοις δέον νά φροντίσωμεν».

Ἡ δυναμική καί ἀτρόμητη στάση του προκάλεσε τήν ὀργή τῶν ἐχθρῶν. Τίποτε ὅμως δέν ἦταν ἀρκετό νά ἀνακόψει τόν φλογερό καί ἀπτόητο Μητροπολίτη. Στίς συστάσεις τοῦ περιβάλλοντός του νά μὴν ἐξέλθῃ ἀπό τά Γρεβενά, διότι ἡ ζωή του κινδύνευε, ἀπάντησε: «Ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τήν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων» (Ἰω 10, 11). Τό Σάββατο, 1η Ὀκτωβρίου 1911, λειτούργησε στό χωριό Σνικόβο καί ἀναχώρησε γιά τούς Γκριντάδες, ὅπου θά λειτουργοῦσε τήν ἐπομένη. Στό δρόμο, σέ μιά καράδρα, οἱ ἐχθροὶ περίμεναν τόν συνέλαβαν, τόν βασάνισαν καί στή συνέχεια τόν κατακρεοῦρησαν μέ τόν πῖο φρικτὸ καί ἀπάνθρωπο τρόπο.

Ἔτσι ὁ Δεσπότης ἀφοῦ τέλεσε τήν τελευταία του λειτουργία, προσέφερε τόν ἑαυτὸ του θυσιά στόν βωμό τῆς πίστεως καί τῆς πατρίδος. Ἦταν μόλις τριάντα τεσσάρων ἐτῶν. Ἀπὸ τούς συνοδούς του ὁ διάκος-πρὸς τιμὴν του Διάκος ὀνομάστηκε παρακείμενο χωριό- βρέθηκε μέ ἀνοιγμένο τό κρανίον τόν ἀγωγιάτη τόν σκότωσαν, γιά νά μὴν ἀποκαλύψῃ τούς δράστες.

«Δέν σέ εἶδε κανεὶς, φωτεινὲ Δεσπότη, νά πέφτῃς βαρὺς καί ἄψυχος εἰς τό ὑγρὸν κῶμα, τό νοτισμένον ἀπὸ τὸν ἰδρῶτα καί τό αἶμα τοῦ ποιμνίου σου. Τό μαῦρο σου ράσον ὅμως, πού ἔκρυβε πίπτον ἕνα ἀτίμητον καί ἡρωικὸν σῶμα, ἐπέρασε σάν σκιά συννεφιάς μέ τήν ἀπειλήν καί τόν τρόμον τῆς καταγίδος



ὁ ἄγγελος τῆς λευτεριάς

ΤΗΣ ΕΥΔΟΞΙΑΣ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΥ, ΘΕΟΛΟΓΟΥ-ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ

πού φθάνει», διαβάζουμε σέ ἐφημερίδα τῆς ἐποχῆς (Ἐφημ. Ἀθηνῶν «Χρόνος», 16 Ὀκτ. 1911, 1).

Στίς 9 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα Κυριακή, τελέσθηκε ἡ κηδεία τοῦ ἀοιδίμου Αἰμιλιανοῦ, ἀφοῦ χρειάστηκαν μέρες, γιά νά ἐντοπιστοῦν τά σώματα τῶν μαρτύρων. Τήν ἴδια ἡμέρα ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης συμπαραστατούμενος ἀπό ὀκτώ Μητροπολίτες τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέση καί ἐκφώνησε πύρινο λόγο. Τόνισε μάλιστα: «Μή νομίσωμεν ὅτι ἔληξεν ἡ σειρά τῶν μελλόντων νά ὑποστῶσι τόν θάνατον. Ἀπό αἰῶνων ἤρχισεν αὐτή, ἔχομεν δέ ἀναριθμήτους μάρτυρας, οἱ ὅποιοι μᾶς ἀφῆκαν κληρονομίαν νά ἀγωνιζώμεθα ἀφωσιωμένοι μετά φρονήσεως καί ἄνευ θορύβου καί ἐπιδείξεως... Ἀνθρωπίνως κλαίωμεν, ἀλλ' εἶμαι βέβαιος ὅτι οὐκ ἐκλείψουσι στρατιῶται τῆς Ἐκκλησίας καί πρέπει νά δοξάζωμεν τόν Θεόν. Ἡ Ἐκκλησία θά ἐξακολουθήσῃ ἀγωνιζομένη τόν δίκαιον ἀγῶνα τῆς». Ἀφοῦ μοίρασε ἀντίδωρο, ὁ Πατριάρχης ἐξαναγκάσθηκε ἀπό τούς πιστούς νά ξαναμιλήσῃ: «Ἦδη προσέρχομαι νά σᾶς εὐλογήσω διά τοῦ Σταυροῦ τούτου, ὅστις ἀνήκει εἰς τόν ἀείμνηστον Πατριάρχην Γρηγόριον τόν Ε', ὁ ὁποῖος ὑπέστη μαρτυρικόν θάνατον». Καί ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Θεόκλητος στόν ἐπιμνημόσυνο λόγο του ἔλεγε ὅτι ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ' εἶχε ἀναρτήσει τήν εἰκόνα τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' στήν θέσιν τῆς ἀγκῶνης: «Ἡ εἰκὼν ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀγκῶνης συμβολίζει τήν Ἱεραρχίαν πᾶσαν, οὕσαν πάντοτε ἐν μαρτυρικῇ θέσει, ὡς ὑποδεικνύει τό αἷμα τοῦ θυσιασθέντος ἀειμνήστου Κορυθαῖου Φωτίου, ἡ δολοφονία τοῦ Γρεβενῶν Αἰμιλιανοῦ καί τοῦ ἀρχιδιακόνου αὐτοῦ».

«Ἐσείσθη ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ τῆς Μακεδονίας καί συνεταράχθη πᾶσα ἑλληνική ψυχή», ἀνέγραφε κάποια ἐφημερίδα. Πράγματι, σέ ὅλα τά μήκη καί τά πλάτη τῆς γῆς, ὅπου παρεπιδημοῦσαν Ἕλληνες, τελέσθηκαν μνημόσυνα. Ἀπό τούς πολλούς ἐπιμνημόσυνους λόγους πού ἐκφωνήθηκαν πρὸς τιμὴν τοῦ παραθέτω ἓνα ἀπόσπασμα ἀπό λόγο τοῦ Χρυσσοστόμου Σμύρνης, τοῦ ὁποῖου τό αἷμα λίγα χρόνια ἀργότερα ἔβαψε τά καλντερίμια τῆς πόλης: «Ὅταν ἀρχιερεῖς καίωσιν ἑαυτούς ὡς λαμπάδας ἐνώπιον τοῦ εἰδώλου τῆς πατρίδος, ὁ δέ μαρτυρικός θάνατός των γίνεται ζωῆς καί δόξης ὑπόθεσις καί θεμέλιον ἀγιωτέρου βίου, τό μνημόσυνόν των δέν ἐναρμονίζεται μέ δάκρυα καί θλίψιν, ἀλλά μέ ὑπερηφάνειαν καί ἀγαλλίασιν. Ἡμῖν ἐξ ὅλων ἐχαρίσθη ὄχι μόνον τό εἰς Χριστόν ὀρθῶς πιστεῦν, ἀλλά καί τό ὑπέρ Αὐτοῦ ἀγογγύστως πάσχειν, γενναίως μαρτυρεῖν καί ἐνδόξως θνήσκειν». Ἐλπίζουμε, ὅπως ἡ θυσία τοῦ Αἰμιλιανοῦ ἔφερε τή λευτεριά μετά ἀπό ἓνα χρόνο στή Μακεδονία μας, ἔτσι καί ἡ θυσία τοῦ Χρυσσοστόμου Σμύρνης νά φέρει κάποτε τήν ζωή καί τήν Ἀνάσταση στίς ἀλησμόνητες πατρίδες.

Ὁ Αἰμιλιανός, τό τελευταῖο θῦμα τῆς θηριωδίας τῶν ἐχθρῶν τοῦ Γένους, πρὶν ἔρθῃ ἡ λευτεριά στόν τόπο αὐτό, μέ τό μαρτυρικό του τέλος προστέθηκε στήν ἔνδοξη χορεία πού τήν εἶχε καθαγιάσει τό σχοινί καί ἡ πέτρα τοῦ Κυρίλλου Λούκαρη, ἡ θυσία τοῦ Ἀθανασίου Διάκου, ὁ δαυλός τοῦ Γαβριήλ, τό μαρτύριο τοῦ Κυπριανοῦ Κύπρου, ἡ ἀθάνατη φάλαγγα ἀναριθμητῶν θυσιασθέντων ἱερέων. Παράλληλα ὑπῆρξε πρόδρομος τῆς θυσίας τοῦ προσφάτως ἀνακηρυχθέντος ἀγίου Χρυσσοστόμου Σμύρνης καί τοῦ Κυδωνιῶν Γρηγορίου. Μέ τήν παρηγορία πού ἔχει στόν Κύριο τοῦ ζητοῦμε νά προσεύχεται, ὥστε ὁ Δομῆτωρ τῆς Ἐκκλησίας νά ἀναδεικνύει ἐπίλεκτους ἀγωνιστές τοῦ καθήκοντος, γιά νά μεγαλύνεται ἡ ὀρθόδοξη πίστη μας καί νά σταματήσει νά κλυδωνίζεται ἡ πολύπαθη πατρίδα μας.

ὄλοι μαζί
μποροῦμε!



Να γεμίσουμε αὐτό το καλάθι...

...για ὄλους τούς συνανθρώπους μας
πού ἔχουν ἀνάγκη

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ & ΑΛΜΥΡΟΥ

Εὐχαριστοῦμε θερμά
τίς ἐπιχειρήσεις καί τούς πολίτες,
πού καθημερινά
συμπαραστέκονται
στό κοινωνικό ἔργο
τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας!





Ἡρωίδες δασκάλες τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα

ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΤΖΙΝΙΚΟΥ-ΚΑΚΟΥΛΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ-ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ, Τ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Αφ' ὅτου ὁ Πατρο - Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός μέ τίς διδασκάλους, ἀλλά καί ἀνθρώπινα ἔκανε κατανοητό ὅτι τό ποθούμενο, ἡ λευτεριά, δέν θά ἐρχόταν ποτέ ἐν ὄσφ τό Γένος θά παράδερνε στό σκοτάδι τῆς ἀμάθειας, ἀφ' ὅτου ἀπέδειξε ὅτι ἄνδρας καί γυναίκα εἶναι πλάσματα ἰσότιμα κι ὅτι ἡ γυναικεία καρδιά κρύβει θησαυρούς ἀνεκτίμητους, τά Παρθηναγωγεῖα στά χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας ἄρχισαν νά θεμελιώνονται τό ἕνα μετά τό ἄλλο ἀπό τίς Ἑλληνικές Κοινότητες. Κι ἔμελλε σύντομα νά ἀναδειχτοῦν σέ Ἱερά Τεμένη πατριωτισμοῦ, γραμμάτων καί Μουσῶν.

Ὅμως ἰδιαίτερα στή Μακεδονία ὁ ἐκπαιδευτικός ὄργανος ἔφτασε στό ἀποκορύφωμά του μετά τό 1870, ὁπότε ἀναγνωρίστηκε ἡ βουλγαρική Ἐξαρξία κι ἄρχισε ἄγχιος ὁ θρησκευτικός προσπλυτισμός. Τότε κι ὁ Ἑλληνισμός ἀφυπνίστηκε. Τέθηκε σέ συναγερμό καί μέ τό ὄπλο τῆς παιδείας ἀγωνίστηκε νά προασπίσει τά ἐθνικά συμφέροντα κατά τῆς βουλγαρικής ἀπειλῆς.

Ὁ Ἑλληνικός Φιλολογικός Σύνδεσμος πού ἰδρύθηκε πέντε χρόνια ἐκείνη στήν Κωνσταντινούπολη κι ἄλλοι πολλοί σύλλογοι, ὅπως ἡ Μακεδονική Φιλεκπαιδευτική Ἀδελφότης, πού προσέφερε στή Δυτική Μακεδονία τά περίφημα ἐκπαιδευτήρια Τσοτυλίου, κράτησαν ἀναμμένο τό καντήλι τῆς φυλῆς, γιά νά μὴν μπορέσουν οἱ ξένες προπαγάνδες νά ἀποκόψουν τό Γένος ἀπό τίς ρίζες του, τόν Ἑλληνισμό καί τήν Ὁρθοδοξία. Τά χρόνια ἐκεῖνα σχολεῖο καί ἐκκλησία ἔγιναν ἔννοιες ταυτόσημες. Τότε ἱερέας καί δάσκαλος ἔγιναν δυνατά στήριγματα τοῦ χειμαζόμενου Γένους.

Κι ἔπειτα, μέ τή χαραυγή τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ἄγχιος κι ἀδυσώπητος ξέσπασε κι ὁ ἔνοπλος ἀγώνας. Ἡ γῆ καθημερινά μάτωνε. Ἡ βία βασιλευε ἀπ' ἄκρου σ' ἄκρον στή Μακεδονία. Ὁ Ἑλληνισμός ψυχορραγοῦσε. Μά ἴσα - ἴσα τότε, πέρα ἀπ' τοὺς δασκάλους κι οἱ νεαρές δασκαλίτσες τῶν δεκαεπτά μέ εἴκοσι χρόνων μεταμορφώθηκαν σέ πραγματικές ἐθναποστόλους, Ἐστιάδες τῆς ἱερῆς ἐθνικῆς φλόγας καί ἀμαζόνες συνάμα. Ἀποκομμένες ἀπό κάθε κοσμική χαρά, ζώντας ἀσκητικά, ζυμώθηκαν μέ τόν κίνδυνο, τό αἶμα καί τό δάκρυ καί ἐπιτέλεσαν τό χρέος τοὺς ἀκέραια.

...Μόνες κι ἀβοήθητες οἱ δασκαλίτσες ἔδιναν πέντε χρόνια γιά τά ἱδανικά τους. Μ' ἕνα περιστροφικό κρυμμένο στόν κόρφο, στήσιες καί ἄγρυπνες στίς ἐπάλξεις τους, ἀντιμετώπιζαν τίς ὀρδές τῶν Κομιτατζήδων, πού γύρευαν νά τίς ἐξοντώσουν, γιατί θαρροῦσαν, πώς, ἂν ἀποκεφάλιζαν πνευματικά τόν τόπο, θά ἀφάνιζαν καί κάθε τί τό ἐλληνικό... Καί οἱ δασκάλες τοῦ Μακεδονικοῦ Ἀγώνα ἀναδείχθηκαν πραγματικά ἀνδρεῖες, γι' αὐτό καί μεταγγίζαν ἀνδρειοσύνη στίς ψυχές τῶν μαθητῶν τους.

Ἡ δασκάλα Ἀγγελική Μεταλλινού - Τσιώμου, μιά ἀπ' τίς πέντε ἐπιβλητικές γυναικείες πνευματικές μορφές τῆς Θεσσαλονίκης στό πρῶτο μισό τοῦ αἰῶνα μας, ἡ ἡρωίδα πού ζώστηκε τά ἄρματα καί στήν ὁποία ἔλαχε ἡ μεγάλη τιμή νά ἀναγνωρισεῖ καί ἐπίσημα σάν Μακεδονομάχος, γράφει στά ἀπομνημονεύματά της:

«Ἐργάτρια κι ἐγώ τῆς ἐθνικῆς ἰδέας ἐδίδαξα στά χωριά τῆς Μακεδονίας ὄχι βέβαια μόνο τά γράμματα τοῦ συντακτικοῦ καί τῆς

γραμματικῆς, ἀλλά κυρίως τῆς πατρίδος».

Στό πολῦτιμο ἀρχεῖο της, τό ὁποῖο ἡ Μακεδονομάχος παρέδωσε στό περιοδικό τῶν «Ἑλληνίδων Βορείου Ἑλλάδος» χρωστάμε χίλιες συγκινητικές λεπτομέρειες γιά τή δράση καί τίς θυσίες τῶν διδασκαλισσῶν ἐκείνων. Ἡ βιογραφία κάθε μιᾶς ἀποτελεῖ κι ἕναν θρόλο, ἄξιο νά ἐμπνεύσει τά πῶ ὑψηλά ἱδανικά. Ξεχωρίζουμε λίγα ὀνόματα μόνο:

Τῆς Σερραίας Βασιλικῆς Ἄλτα Παπαδημητρίου, τῆς Θεσσαλονικίως Ἑλένης Λασκαρίδου, τῆς Ἀγλαΐας Σχοινᾶ, τῶν ἀδελφῶν Ἄννας καί Ἰουλίας Κοτρώνη, τῆς Μελπομένης Στράτη, τῆς Καλλιόπης Δημητριάδου, τῆς Χριστίνας Παπαθεοδώρου, τῆς Κλεάνθης Σιμωνίδου, τῆς Ἀκριβοπούλου, τῆς Ἑλένης Σαμαρτζίδου, τῆς Φανῆς Καπέλλα, τῆς Ἐλισάβετ Ἰατρίδου, τῆς Πολυξένης Ζωγράφου, τῆς Ὀλγας Σαΐτση, τῆς Μαρίας Οἰκονόμου. Καί στήν κορυφή ὄλων, ὁ φωτοστέφανος τῆς νεομάρτυρος στέφει μέ ἀμάραντη δόξα τίς ἡρωίδες δασκάλες Λιλή Βλάχου, Αἰκατερίνη Χατζηγεωργίου, Βελλικα Τράικου καί Ἀγγελική Φιλίππιδου, πού βρῆκαν μαρτυρικό θάνατο ἀπ' τοὺς Βουλγάρους στόν πῶ γλυκό τῆς νιότης τοὺς ἀνθό, στήν πῶ τρανή γιά τήν ἀνάσταση τῆς Μακεδονίας πάλιν.

Ἡ Λιλή Βλάχου, ἀδερφή τοῦ Μακεδονομάχου Ἰωάννη Βλάχου ἡ Τσίσκα, πού σκοτώθηκε τό 1906 σέ μάχη ἔξω ἀπό τό Μεσημέρι, σπούδασε στό Ἀρσάκειο μέ δαπάνη τοῦ ἐλληνικοῦ δημοσίου κι ἀνέλαβε τή Διεύθυνση τοῦ Παρθηναγωγείου Ἐδέσσης. Κι ἀπ' τήν πρώτη στιγμή μπῆκε στόν ἀγώνα. Ἐτσι πέρα ἀπ' τά ἄλλα τῆς καθήκοντα ἐμπύκωνε μέ ὀμιλίες τοὺς Ἐδεσσαίους κι οἱ μαθήτριάς της ἀκολουθώντας τά δικά της χνάρια μεταμορφώθηκαν σέ θαυμάσιους συνδέσμους τῶν ἀγωνιστῶν.

Κι ἔλαμψε τόσο σύντομα σά δασκάλα καί μακεδονομάχος, ὥστε ὁ Πρόξενος Κορομηλᾶς τήν κάλεσε στή Θεσσαλονίκη, δῆθεν νά ἐνισχύσει τό προσωπικό τοῦ διδασκαλείου, στήν πραγματικότητα ὅμως γιά νά τήν ἔχει ἄμεσο συνεργάτη του. Ἐκεῖ ἡ Βλάχου μύησε στόν ἀγώνα ὅλες τίς δασκάλες, ἐνῶ ἀνελάμβανε μέ ἐπιτυχία πολλές δύσκολες ἀποστολές κι ἐκτός Θεσσαλονίκης.

Οἱ Βούλγαροι θορυβημένοι πλήρωσαν ἀδρά ἕναν δῆμιο Τουρκαλβανό καί τή δολοφονήσαν μέσα στό ἴδιο της τό σχολεῖο τό 1907.

...Δεκαετίες ἔχουν περάσει ἀπό τότε καί εἶναι εὐτύχημα, πού ἀνάμεσα στους δύο γειτονικούς λαούς, τό βουλγαρικό καί τόν ἐλληνικό, ἔχει ἀναπτυχθεῖ πνεῦμα εἰρηνικῆς συνύπαρξης, φιλίας, συνεργασίας καί καλῆς γειτονίας. Καμιά ἀπειλή βουλγαρική δέν διαγράφεται πιά γιά τήν πατρίδα μας. Οἱ δύο λαοί δώσαμε τά χέρια, προσφέραμε ἄφεση ἀμαρτιῶν καί γυρίσαμε σελίδα. Ἐτσι πρέπει. Νά συγχωροῦμε, γιά νά ζοῦμε εἰρηνικά. Ἀλλά νά μὴν ξεχνοῦμε. Νά θυμόμαστε, γιά νά μὴν ξαναπάθουμε τά δεινά καί τά μαρτύρια τῶν προγόνων. Νά συντηροῦμε τήν ἐθνική μνήμη, νά διδασκόμαστε καί νά οικοδομοῦμε γιά μᾶς καί τά παιδιά μας ἕναν κόσμο πῶ ἡμερο, ὅπου ἀνάμεσά μας -ἀνάμεσα στά ἄτομα καί τοὺς λαούς- θά ἔχει κράτος ἡ ἀγάπη, ἡ ὁμόνοια, ἡ φιλία καί ἡ ἀλληλοκατανόηση.



Ο Μακεδονικός Άγώνας συνεχίζεται

ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΧΟΛΕΒΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΣ

Η Μακεδονία ως γεωγραφικός, ιστορικός και εθνολογικός όρος είναι άρρηκτα ταυτισμένη με την ιστορία του Έλληνισμού στην Αρχαιότητα και στο Βυζάντιο. Άλλωστε ο Άλέξανδρος και οι επίγονοί του δημιούργησαν στην Ανατολική Μεσόγειο έναν πολιτισμό, ο οποίος ονομάζεται ελληνιστικός και έτσι γίνεται δεκτός στην διεθνή βιβλιογραφία. Ακριβώς διότι ο Μέγας Άλέξανδρος ως Μακεδών, δηλαδή Έλληνα του Βορρά, μετέφερε παντού ελληνικό πολιτισμό. Η πρώτη φορά στην ιστορία που έγινε λόγος για έθνος «Μακεδόνων» ήταν γύρω στο 1600. Τότε οι Έλληνες, οι Σέρβοι, οι Βούλγαροι και άλλοι βαλκανικοί λαοί ήταν υπόδουλοι στους Όθωμανούς.

Ο Παπισμός με όρμητήριο τά παράλια της Δαλματίας, τά οποία ανήκαν τότε στην Βενετία, προσπαθούσε να προσπλυτίσει τους υπόδουλους Όρθοδόξους. Γιά νά έλκύσει τους Σέρβους και τους Βουλγάρους ένας Ρωμαιοκαθολικός προπαγανδιστής, ο Μάουρο Όρμπίνι, επινόησε την θεωρία περί Μακεδονικού έθνους, τό οποίο έχει σλαβικές ρίζες και είναι άσχετο προς τόν

Έλληνισμό. Τίς καινοφανείς αυτές θεωρίες κατέγραψε στό βιβλίο του «Τό Βασίλειο τών Σλάβων», αλλά δέν κατόρθωσε νά προσελκύσει σημαντικό αριθμό Όρθοδόξων.

Η επόμενη προσπάθεια γιά κατασκευή «Μακεδονικού» έθνους εμφανίσθηκε κατά την διάρκεια του Μακεδονικού Άγώνος μεταξύ Έλλήνων και Βουλγάρων στά πρώτα χρόνια του 20ού αιώνας. Η Βουλγαρική προπαγάνδα, ή οποία εξέφραζετό από την Σχισματική Έκκλησιαστική Έξαρχία και από οργανώσεις όπως ή Β.Μ.Ρ.Ο. (στά βουλγαρικά σημαίνει Έσωτερική Μακεδονική Έπαναστατική Όργάνωση, δηλαδή Ε.Μ.Ε.Ο.) έρριξε άρχικά τό σύνθημα ότι ή Μακεδονία πρέπει νά ανήκει στη Βουλγαρία. Κάποια όμως παράταξη αυτονομήθηκε μέσα στους κόλπους του Βουλγαρικού κινήματος και έρριξε τό σύνθημα «ή Μακεδονία στους Μακεδόνες».

Σκοπός τους ήταν άφ' ενός μόν νά προσελκύσουν και πληθυσμούς που δέν είχαν βουλγαρική συνείδηση, άφ' έτέρου δέ νά συνδυάσουν τό αίτημα αυτό μέ κοινωνικά και άγροτικά αίτήματα ώστε νά γίνουν πιά δημοφιλείς. Ούτε αυτοί επέτυχαν κάτι σημαντικό, διότι άπλούστατα «Μακεδονικό» έθνος ούδέποτε υπήρξε.

Όλες οι πηγές του 19ου και τών άρχών του 20ού αιώνας καταγράφουν στόν χώρο της ιστορικής Μακεδονίας Έλληνες (Ρωμιοί), Σέρβους, Βουλγάρους, Έβραίους, Μουσουλμάνους και ολιγάριθμους ρουμανίζοντες. Στην άπογραφή του Όθωμανού Διοικητή της περιφέρειάς Μοναστηρίου Χιλμή πασά αναφέρονται τό 1904 όλες αυτές οι εθνοότητες στη Μακεδονία, πουθενά όμως δέν καταγράφεται έστω και μία μικρή ομάδα που νά ανήκει σέ κάποιο «Μακεδονικό» έθνος. Επίσης στις αναφορές τών Δυτικών προξένων της Θεσσαλονίκης προς τίς Κυ-

βερνήσεις τους γιά τήν βουλγαρική εξέγερση του 1903 (εξέγερση του Ήλιντεν, δηλ. του Προφήτη Ήλία) δέν υπάρχει ή παραμικρή άναφορά σέ «Μακεδόνες» ως λαό μέ ξεχωριστή ταυτότητα.

Κατ' αυτήν την περίοδο (1903-1908) εκτυλίσσεται ή έννοπλη σύγκρουση μεταξύ Έλλήνων και Βουλγάρων κομιτατζήδων (δηλαδή μελών του Κομιτάτου) με τό αγωνιώδες έρώτημα ποιός θά διαδεχθεί τούς Τούρκους στόν έλεγχο της Μακεδονίας. Πρόκειται γιά τόν περίφημο Μακεδονικό Άγώνα, στόν οποίο

ο Έλληνισμός επικράτησε μέ συντονισμένη προσπάθεια όλων τών δυνάμεων. Κληρικοί του Οικουμενικού Πατριαρχείου, έντόπιοι αγωνιστές, διπλωμάτες και άξιωματικοί - έθελοντές από την έλεύθερη Ελλάδα, άπλοι χωρικοί, δασκάλες δεκαοκτάχρονης και πολλοί άλλοι έδωσαν τά πάντα κατά της βουλγαρικής προπαγάνδας που έκπορευόταν από τή Σχισματική Έκκλησία, την Έξαρχία.

Η τρίτη και σπουδαιότερη προσπάθεια κατασκευής του τεχνητού Μακεδονικού έθνους έγινε από τόν κομμουνισ-

τή ήγέμη της Γιουγκοσλαβίας, τόν Κροάτη Τίτο, όταν έληγε ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (1944). Ο Τίτο βλέποντας ότι στό νότιο τμήμα της Γιουγκοσλαβίας ζούσαν Έλληνες, Σέρβοι, Βούλγαροι και Άλβανοί σκέφθηκε νά εξουδετερώσει τίς πιθανές διεκδικήσεις τών γειτονικών του χωρών δημιουργώντας τό έθνος τών Μακεδόνων και την Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μακεδονίας, ως αυτόνομη οντότητα μέσα στό πλαίσιο της Γιουγκοσλαβίας.

Άξιοποιώντας τίς άστυνομικές, καταπιεστικές και προπαγανδιστικές μεθόδους που διαθέτουν τά μονοκομματικά καθεστώτα επέβαλε πλύση έγκεφάλου στόν πληθυσμό και έτσι μετά από τόσες δεκαετίες οι άνθρωποι αυτοί -σέ πολύ μεγάλο ποσοστό- έχουν πεισθεί ότι είναι Μακεδόνες άπόγονοι του Μεγάλου Άλεξάνδρου. Παράλληλα ή σκοπιανή προπαγάνδα εργάστηκε στό έξωτερικό προβάλλοντας μία κατασκευασμένη Ίστορία περί Μακεδονίας και χρησιμοποιώντας την Σχισματική «Έκκλησία της Μακεδονίας», την οποία ούδεμία Όρθόδοξη Έκκλησία άναγνωρίζει.

Τό 1991 μέ την διάλυση της Γιουγκοσλαβίας τό έθνος-φάντασμα απέκτησε ανεξάρτητη κρατική οντότητα και συνεχίζει νά διεκδικεί την χρήση του ονόματος Μακεδονία κατά τρόπο που πλαστογραφεί την Ίστορία, ένω προβάλλει έδαφικές και μειονοτικές διεκδικήσεις εις βάρος της Ελλάδος. Ο κίνδυνος φυσικά δέν είναι μήπως μās επιτεθεί ένα φτωχό κρατίδιο, τό οποίο σπαράσσεται από εμφύλιες έριδες μεταξύ Σλάβων και Άλβανών. Ο πραγματικός κίνδυνος είναι νά αποσυνδεθεί διεθνώς ο όρος Μακεδονία από την Ελλάδα και τόν Έλληνισμό, όποτε θά είμαστε πλέον... υπόλογοι έμεις οι Έλληνες που ονομάζουμε Μακεδονία την Βόρειο Ελλάδα.



Διεθνές Συνέδριο τῆς Ἀκαδημίας Θεολογικῶν

Από τίς 24 ἕως τίς 27 Μαΐου 2012 πραγματοποιήθηκε τό Διεθνές Συνέδριο μέ θέμα «Ἐκκλησιολογία καί Ἐθνικισμός», τό ὁποῖο διοργανώθηκε ἀπό τήν Ἀκαδημία Θεολογικῶν Σπουδῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος μέ τή συνεργασία τῶν Ὁρθόδοξων θεολογικῶν Φορέων: Ἐδρα Ὁρθόδοξης Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Munster, τό Πρόγραμμα Ὁρθόδοξων Χριστιανικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Fordham, τό Ρουμανικό Ἰνστιτούτο INTER, τό Χριστιανικό Πολιτιστικό Κέντρο τοῦ Βελιγραδίου, τό St Andrews Biblical Theological Institute, Μόσχα, τήν Ὁρθόδοξη Ἀκαδημία τοῦ Valamo-Φιλανδία καί τό Εὐρωπαϊκό Φόρουμ Ὁρθόδοξων Θεολογικῶν Σχολῶν - EFOST.

Κατά τήν ἔναρξη ἀναγνώστηκαν οἱ χαιρετισμοί τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου **κ. Βαρθολομαίου**, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν **κ. Ἱερωνύμου**, τοῦ Δημάρχου **κ. Σκοπνιώτη**, καί τοῦ Μητροπολίτη Δημητριάδος **κ. Ἰγνατίου**, ὁ ὁποῖος ἔκανε μία σύντομη ἱστορική ἀναφορά στίς ποικίλες ἐκφάνσεις τῆς σχέσης Ἐκκλησίας καί ἔθνους στήν Ἀνατολή. Τέλος ἀναγνώστηκαν καί σύντομοι χαιρετισμοί ἐκ μέρους τοῦ **Ἀριστοτέλη Παπανικολάου** καί τῆς **Sirpa Koriala**.

Στήν ἔναρξή της ἀνακοίνωση τῆς πρώτης συνεδρίας, ὁ Μητροπολίτης Διοκλείας **κ. Κάλλιστος Ware** ἀνέπτυξε τό θέμα «Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδέ Ἕλληνας: Ἐθνότητα καί Καθολικότητα». Ξεκινώντας ἔκανε λόγο γιά τήν εὐχαριστιακή ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου ὑπερβαίνονται ὅλα τά εἶδη διαιρέσεων. Σημείωσε ὅτι τό κριτήριο ὀργάνωσης τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξε πάντοτε ὁ γεωγραφικός παράγοντας. Ἐξάλλου ἐπέμεινε στό ὅτι ἡ ἐθνότη-



τα ἀποτελεῖ ὄντως τό πλαίσιο μέσα στό ὁποῖο ἡ κάθε τοπική Ἐκκλησία ὑπάρχει, ἀλλά σέ καμιά περίπτωση δέν πρέπει νά προσδιορίζει καί τήν ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι «Μία, Ἁγία, Καθολική... καί ὄχι Ἐθνική Ἐκκλησία».

Στήν πρώτη πρωινή συνεδρία τῆς δευτέρας ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου, ὑπό τήν προεδρία τῆς **Δρ. Ἐφης Φωκά**, ὁ **Δρ. Lucian Leustean**, Λέκτωρ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καί Διεθνῶν Σχέσεων στό Aston Centre for Europe μίλησε μέ θέμα «Ἡ βυζαντινή ἀρχή τῆς συμφωνίας καί ἡ οἰκοδόμηση ἑνός ἔθνους: ἡ Αὐτοκεφαλία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανικῆς Μολδαβίας», ὅπου μελέτησε τή σχέση ἀνάμεσα σέ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες καί τόν ἐθνικισμό κατά τή διάρκεια τοῦ 19ου αἰῶνα στήν νότιο-ἀνατολική Εὐρώπη.

Ὁ δεύτερος ὁμιλητής **Δρ. Πασχάλης Μ. Κιτρομυλίδης**, καθηγητής Πολιτικῆς Ἐπιστήμης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀνέπτυξε τό θέμα «Διαφωτισμός, Ἐθνικισμός καί ἐθνικό κράτος, καί ὁ ἀντίκτυπός τους στόν Ὁρθόδοξο κόσμο». Ἐπιχειρώντας νά περιγράψει ἱστορικά τή σχέση ἀνάμεσα στήν Ὁρθοδοξία, τόν Διαφωτισμό καί τόν Ἐθνικισμό, ἀποπειράθηκε νά δείξει ὡς ἀσπίρητη καί ἀναχρονιστική τήν τρέχουσα ἑρμηνεία τῆς σχέσης αὐτῆς.

Στή δεύτερη πρωινή συνεδρία ὑπό τήν προεδρία τοῦ **Δρ. Alexei Bodrov**, ὁ **Δρ. Bosco Bojovic**, Καθηγητής στήν Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales, μίλησε μέ θέμα «Ἀνάμεσα στό Κράτος καί τό Ἔθνος, Οἱ Ἐκκλησίες τῆς νότιο-ἀνατολικῆς Εὐρώπης ἀνάμεσα στήν ἐθνότητα καί τόν κοινοπολιτισμικό». Ὁ ἐθνοκεντρισμός τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ὀφείλε-

ται κυρίως στήν ἱστορική κληρονομία τῆς ἀνατολικῆς χριστιανοσύνης. Μετά τήν κατάρρευση τοῦ μαρξιστικοῦ καθεστώτος, οἱ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες τῆς περιοχῆς ἐκείνης («ἀνατολικά Βαλκάνια»), βρέθηκαν ἀντιμέτωπες μέ νέες προκλήσεις.

Ἡ **Δρ. Daniella Kalkandjieva**, Ἐρευνήτρια στό Τμήμα Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σόφιας ἀνέπτυξε τό θέμα «Ὁρθοδοξία καί Ἐθνικισμός στήν Ρωσική Ὁρθοδοξία». Ἐρευνώντας τή σχέση μεταξύ Ὁρθοδοξίας καί ἐθνικισμοῦ στή Ρωσική ὀρθόδοξη παράδοση, παρουσίασε μία κριτική ἀνάλυση τῆς κυρίαρχης ἀντίληψης ὅτι ἡ Ὁρθοδοξία ὑπῆρξε ἐκ γενετῆς συνδεμένη μέ τόν ἐθνικισμό.

Στήν τελευταία εἰσήγηση τῆς συνεδρίας ὁ **Δρ. Δημήτρης Σταματοπούλος**, Ἐπ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Μακεδονίας, ἀνέπτυξε τό θέμα «Ὁρθόδοξος Οἰκουμενισμός: προνεωτερικό ἐπιβίωμα, νεωτερική ἐργαλειοκότητα ἢ μετανεωτερική ἐπινόηση; Κάποιες σκέψεις πάνω στό ζήτημα τῆς καταδίκης τοῦ ἐθνοφυλετισμοῦ τό 1872», ὅπου προσπάθησε νά ἀναδείξει τίς προϋποθέσεις αὐτῆς τῆς μεταμοντέρνας μετάλλασης καί ταυτόχρονα νά προσδιορίσει ποῖό ἦταν τό ἱστορικό περιεχόμενο τῆς οἰκουμενικῆς ἰδεολογίας τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως στά τέλη τοῦ 19ου αἰῶνα.

Στήν ἀπογευματινή συνεδρία ὑπό τήν προεδρία τοῦ **Νικολάου Ἀσπροῦλη**, ὁ **Δρ. Βασίλειος Μακρίδης**, Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Erfurt, ἀνέπτυξε τό θέμα «Γιάτί οἱ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες εἶναι ἐπιρρεπείς στήν ἐθνοποίηση; Παραδείγματα καί ὑποθέσεις ἀπό τόν Ἑλληνόφωνο κόσμο», ὅπου ἔγινε προσπάθεια νά δειχθεῖ, μέ βάση παραδείγματα κυρίως ἀπό τόν ἑλληνόφωνο Ὁρθόδοξο κῶρο, ὅτι ἡ ἔντονη ἐθνοποίηση τῆς Ὁρθοδοξίας κατά τούς τελευταίους δύο αἰῶνες δέν θά πρέπει οὐσιαστικά νά ἐκπλήσσει, ἐνῶ τονίστηκε ἡ ἀνάγκη νά θεωρηθεῖ τό ὅλο θέμα σέ μία πῶ οὐδέτερη βάση.

Ὁ **Δρ. Assaad Kattan** Καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Munster, (στίς θέσεις τοῦ **Δρ. Tarek Mitri**, ὁ ὁποῖος ἀπουσίαζε) μίλησε μέ θέμα «Κοινοτισμός καί Ἐθνικισμός: ἡ περίπτωση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιόχειας». Ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο οἱ Ὁρθόδοξοι τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιόχειας αὐτοαποκαλοῦνται ὡς Ὁρθόδοξοι-Ρωμιοί («Rum-Orthodox») χαρακτηρίζεται τόσο ἀπό ἕνα βυζαντινό ὅσο καί ἀπό ἕνα ἀραβικό χρωματισμό. Σήμερα, οἱ Rum-Orthodox διχάζονται μεταξύ τῆς κατάρρευσης τῆς ἀραβικῆς ἐθνικῆς ἰδέας, τοῦ δικτατορικοῦ καθεστώτος τῆς Συρίας καί τοῦ συστήματος τοῦ κοινοτισμοῦ στό Λίβανο.

Ἡ πρώτη μέρα τοῦ Συνεδρίου ὁλοκληρώθηκε μέ τήν ἐπίσκεψη στόν ἀρχαιολογικό κῶρο τῶν Φθιωτίδων Θηβῶν (παλαιохριστιανικά μνημεῖα Νέας Ἀγχιάλου).

Στήν πρώτη πρωινή συνεδρία τῆς τρίτης ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου, ὑπό τήν προεδρία τοῦ Καθηγητῆ **Χρυσόστομου Σταματοῦλη**, ὁ **Δρ. Χρῆστος Καρακόλης**, Ἐπ. Καθηγητής Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μίλησε μέ θέμα «Ἐκκλησία καί Ἔθνος στήν Καινή Διαθήκη: ὁ σχηματισμός τῶν πρώτων χριστιανικῶν κοινοτήτων», ὅπου ἀναφέρθηκε στά χαρακτηριστικά τῆς ἐθνικῆς ἰουδαϊκῆς ταυτότητας ἐντός τοῦ πλαισίου τοῦ ἀρχαίου ρωμαϊκοῦ κόσμου, ἡ ὁποία δημιουργεῖ καί τά προβλήματα στίς νεοπαγεῖς πρωτοχριστιανικές κοινότητες, ἐνῶ ἐξετάστηκε ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο ὁ Παῦλος ἐπιχειρεῖ νά ἀντιμετωπίσει αὐτά τά προβλήματα.

Ὁ δεύτερος ὁμιλητής, **π. Νικόλαος Λουδοβίκος**, Καθηγητής Ἀνώτατης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Θεσσαλονίκης, ἀνέπτυξε τό θέμα «Ἔθνος καί Ἐθνικισμός στήν Πατερική Θεολογία καί στή σύγχρονη σκέψη. Δυνατότητες ἑνός διαλόγου». Μέ ἀφετηρία τῆς διαλεκτικῆς «Ἐρήμου-Αὐτοκρατορίας» (π. Γ. Φλωρόφσκυ), ὁ ὁμιλητής παρουσίασε συγκεκριμένα παραδείγματα ἀπό τήν ἐκκλησιαστική παράδοση (Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, Αὐγουστίνος) γιά νά προτείνει μία ἐκκλησιαστική κατανόηση τοῦ ἔθνους, στήν προοπτική τῆς χριστολογικῆς, ἐσχατολογικῆς μεταμόρφωσης τῶν ἐθνικῶν διαιρέσεων καί ταυτοτήτων σέ χαρίσματα τοῦ Πνεύματος.

Ὁ **Δρ. Paul Meyendorff**, Καθηγητής τοῦ Θεολογικοῦ Σεμιναρίου τοῦ Ἁγίου Βλαδίμηρου, μίλησε μέ θέμα «Ἐθνοφυλετισμός, Αὐτοκεφαλία καί Ἐθνικές Ἐκκλησίες: Θεολογική προσέγγιση καί ἐκκλησιολογικές συνέπειες». Ἐπειδή ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ ἀλλά οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου, ἡ ταύτιση τῆς Ἐκκλησίας μέ τό κράτος, ἢ τῆς Ἐκκλησίας μέ μία ιδιαίτερη

Σπουδών: «'Εκκλησιολογία καί 'Εθνικισμός»

έθνοτική ή έθνική ταυτότητα, δημιουργεί σοβαρά θεολογικά προβλήματα, ενώ παρακωλύει καί τις ιεραποστολικές προσπάθειες της 'Εκκλησίας. 'Εξάλλου ή Αυτόκεφαλία έφτασε σήμερα νά σημαίνει τήν απόλυτη άνεξαρτησία, χρησιμοποιώντας ως μοντέλο τά ευρωπαϊκά κράτη-έθνη του 19ου αιώνα.

Στή δεύτερη πρωινή συνεδρία υπό τήν προεδρία του Καθηγητή **π. Έμμανουήλ Κλάμη**, ή **Dragica Tadic - Papanikolaou**, συνεργάτις του Χριστιανικού Πολιτιστικού Κέντρου Βελιγραδίου ανέπτυξε τό θέμα «'Η κατασκευή της 'Εθνικής 'Ιδέας καί Ταυτότητας μέσω των εκκλησιαστικών αφηγήσεων», όπου αναφέρθηκε σε όρισμένα παραδείγματα που αφορούν στην οικοδόμηση των βαλκανικών έθνων κατά τήν διάρκεια του 19ου καί των αρχών του 20ου αιώνα.

'Ο **π. Cyril Honorun**, Διευθυντής του Θεολογικού Τμήματος στή Σχολή Μεταπτυχιακών καί Διδακτορικών Σπουδών της Ρωσικής 'Ορθόδοξης 'Εκκλησίας «'Αγιοι Κύριλλος καί Μεθόδιος», παρουσίασε τό θέμα «'Εκκλησία καί έθνος από τί σκοπία της μετά-έκκοσμίκευσης». Στά πρόσφατα χρόνια άρχισε νά συζητείται ένα φαινόμενο τό όποιο χαρακτηρίστηκε «μετά-έκκοσμίκευση». Στην πραγματικότητα υπάρχουν πολλές έκδοχές της μετά-έκκοσμίκευσης, ή όποια παρά τά άρνητικά γνωρίσματά της, διαθέτει καί θετικό ρόλο, ότι ώθει λ.χ. τους Χριστιανούς νά πιστεύουν μέ έλλογο τρόπο.

Στήν πρώτη απογευματινή συνεδρία υπό τήν προεδρία του Καθηγητή **Assaad Kattan**, ό **π. Γρηγόριος Παπαθωμάς**, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου 'Αθηνών ανέπτυξε τό θέμα «'Ο 'Εθνοφυλετισμός καί [ή άποκαλούμενη] 'Εκκλησιακή Διασπορά 'Εφαρμογή του έθνικού ή γεωγραφικού κριτηρίου», όπου αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στην έννοια του 'Εθνοφυλετισμού, ως πηγή τροφοδοσίας της εκκλησιακής «Διασποράς», ενώ έκανε λόγο στην αναδρομική κανονική λύση του ζητήματος της «Διασποράς».

'Ο Μητροπολίτης Περγάμου **Ιωάννης Ζηζιούλας**, 'Ακαδημαϊκός-Οικουμενικό Πατριαρχείο, ανέπτυξε τό ζήτημα «Πρωτείο καί 'Εθνικισμός», στό όποιο επεχείρησε νά απαντήσει στό έρώτημα για τόν τρόπο λειτουργίας του πρωτείου μέσα στό πλαίσιο του έθνικισμού περιγράφοντας τις βασικές εκκλησιολογικές άρχές κατανόησης του πρωτείου (λ.χ. ευχαριστική ταυτότητα της 'Εκκλησίας).

Στήν τελευταία συνεδρία της ήμέρας υπό τήν προεδρία του Καθηγητή **Πέτρου Βασιλειάδη**, ό **Δρ. Davor Dzalto**, Καθηγητής στό Πανεπιστήμιο της Niss, ανέπτυξε τό θέμα «'Εθνικισμός καί κρατική 'Ορθοδοξία», όπου σημείωσε ότι υπάρχει μία γενική αντίληψη ότι ή έθνική άρχή σε σχέση προς τήν όργάνωση της 'Εκκλησίας είναι νόμιμη, ώστόσο ή άρχή αυτή βρίσκεται στον αντίποδα της όρθόδοξης εκκλησιολογίας.

'Ο **Δρ. Radu Preda**, Καθηγητής στό Πανεπιστήμιο Babes - Bolyai μίλησε μέ θέμα «Θρησκευτικός 'Εθνικισμός, Φονταμενταλισμός καί κοινωνικός αναχρονισμός», όπου ασχολήθηκε μέ τόν θρησκευτικό έθνικισμό που

έκπροσωπεί τήν πλέον άνεπτυγμένη μορφή θρησκευτικής έκκοσμίκευσης, ενώ έκανε λόγο για τήν φανέρωση ενός κοινωνικού αναχρονισμού που ήλθε στην επιφάνεια καί από τήν αυθεντική παγκοσμιοτητα του μηνύματος της 'Εκκλησίας του Χριστού.

Τό πρωί της τελευταίας ήμέρας του Συνεδρίου οι σύνεδροι έλαβαν μέρος στην πολυαρχιερατική θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας του Μητροπολίτη Περγάμου **κ. Ιωάννη**, που έλαβε χώρα στον ιερό Ναό της 'Αναλήψεως του Χριστού.

Στήν τελευταία συνεδρία υπό τήν προεδρία της Λέκτορας **Αικατερίνης**



Τσαλαμπούνι, ό **Δρ. Alexander Verkhovsky**, (Κέντρο SOVA), ανέπτυξε τό θέμα «'Πολιτική 'Ορθοδοξία»: 'Η συμμετοχή της θρησκείας στην διαδικασία σχηματισμού της ταυτότητας». 'Αν καί ή 'Εκκλησία δέν εμπλέκεται στην πολιτική μέ τί στενή έννοια του όρου, παρά ταύτα προσφέρει τήν δική της πολιτική θεωρία στην Ρωσία. 'Από τί στιγμή που ή θεωρία αυτή αναπτύχθηκε υπό τόν Πατριάρχη Μόσχας Κύριλλο, θά μπορούσε νά χαρακτηριστεί ως τό δόγμα του Κύριλλου. Στην εισήγηση αυτή εξετάστηκαν ποικίλες όψεις του φαινομένου αυτού.

'Ο **Δρ. Παντελής Καλαϊτζίδης**, Διευθυντής της 'Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών μίλησε μέ θέμα «'Εκκλησιολογία καί Παγκοσμιοποίηση: Σέ αναζήτηση εκκλησιολογικού «παραδείγματος» στην εποχή της παγκοσμιοποίησης (σε συνέχεια των προηγούμενων «παραδειγμάτων»: τοπικό, αυτοκρατορικό έθνικό)», όπου μέ άφορμή τήν θέση του π. 'Αλεξάνδρου Σμέμαν που διακρίνει τρεις τύπους εκκλησιολογικών παραδειγμάτων, τό τοπικό, τό αυτοκρατορικό καί τό έθνικό, έθεσε τό έρώτημα ποιο είναι τό εκκλησιολογικό παράδειγμα, μέ τό όποιο ή 'Εκκλησία θά πορευθεί τήν εποχή της παγκοσμιοποίησης.



‘Ο Σύνδεσμος Νέων στην αιώνια πόλη

ΤΩΝ ANNA ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΟΥΧΟΥ ΚΑΙ ΑΡΙΑΔΝΗΣ-ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΣΤΕΛΛΟΥ

Ηταν μία φορά και έναν καιρό... ο Σύνδεσμος Νέων της Ίερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος και Ἀλμυρού...

...δύο μέρες μετά τὸ Χριστὸς Ἀνέστη...

...Ἐχοντας τηρήσει ὅλα τὰ πασχαλινὰ ἔθιμα καὶ μὲ ὁδηγὸ τὸ Χριστό, ξεκίνησε ἡ δεύτερη γιὰ ὅλους μας οἰκογένεια μὲ προορισμὸ τὴ μαγευτικὴ Ρώμη. Τὸ παραμῦθι μας εἶχε ὡς ἀφετηρία τὸ ὄμορφο λιμάνι τοῦ Βόλου καὶ συνεχίστηκε μετὰ ἀπὸ μία γεμάτη εἰκόνες διαδρομὴ ἕως τὸ λιμάνι τῆς Ἦγουμενίστας ἀργὰ τὸ βράδυ. Στὴν παρέα μας προστέθηκαν καὶ ἄλλοι φίλοι ἀπὸ Ἀθήνα. Χαρὰ μας ἦταν νὰ ἔχουμε συνοδοὺς τοὺς π. Χριστο Χαχαμίδη καὶ π. Ἀμβρόσιο Σταμπλιάγκα ἀπὸ τὴν Κοζάνη.

Ἡ ἐν πλῆ νυχτερινὴ ἐμπειρία ὀλοκληρώθηκε φτάνοντας τὶς πρῶτες πρωινὲς ὥρες σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ πιο σημαντικὰ γιὰ τὴν Ἰταλία λιμάνια. Ἡ ὄμορφη παραλιακὴ πόλη τοῦ Μπάρι καὶ ἡ θέα τῆς Ἀδριατικῆς θάλασσας ἀπομάκρυναν τὴ σκέψη μας ἀπὸ τὶς ξέγνοιαστες ἡμέρες τοῦ Πάσχα καὶ μᾶς προετοίμασαν εὐχάριστα γιὰ τὶς ἐπόμενες. Ἐνα μικρὸ ταξίδι τριῶν περίπου ὡρῶν καὶ τὰ βλέμματα ὄλων συντονίστηκαν στὸ πασίγνωστο βουνό-ἡφαίστειο τοῦ Βεζούβιου.

Ἡ ξενάγηση στὴν ἱστορικὴ πόλη τῆς Πομπηίας καὶ συγκεκριμένα ὁ τρόπος ζωῆς καθὼς καὶ ὁ πολιτισμὸς, ἀλλὰ καὶ ἡ κατάληξή τους ἀπὸ τὴ φοβερὴ ἔκρηξη μᾶς ἐξέπληξαν καὶ μᾶς ἔκαναν νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι στὸν διαρκῆ ἀγώνα μετὰ ἀνθρώπων καὶ φύσης ὁ νικητὴς εἶναι προκαθορισμένος. Ὡστόσο, τὰ συναισθήματα ἄλλαξαν γρήγορα καθὼς ἡ πρώτη βραδινὴ βόλτα στὴ Ρώμη καὶ μία γευστικὴ ἀνάσα στὸν ἑβδομο ὄροφο τοῦ ξενοδοχείου ὀλοκλήρωσαν τὴν πρώτη μέρα μὲ τὸν καλύτερο τρόπο.

Τὸ πρῶτο ἀνοιξιὰτικο πρωινὸ στὴ Ρώμη ἔδωσε στὴν ἐκδρομὴ μας ἕναν πιο ἱστορικὸ καὶ θρησκευτικὸ χαρακτῆρα μὲ τὴν ἐπίσκεψη στὶς κατακόμβες τῆς San Domitilla, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπογευματινὴ βόλτα στὸ κέντρο τῆς πόλης. Οἱ φωτογραφίες στὸ Πάνθεον, στὴ Fontana di Trevi, στὴν Piazza di Spagna, στὸ Κολοσσαῖο, στὸ Castel Sant'Angelo, στὸν Ἰππόδρομο, στὴ Ρωμαϊκὴ Ἀγορὰ καὶ σὲ ἄλλα γνωστὰ ἱστορικὰ μνημεῖα θὰ μᾶς θυμίζουν τὶς καταπληκτικὲς στιγμὲς πού μοιραστήκαμε καὶ τὴν ὑπέροχη καθημερινότητα πού προσφέρει ἡ αἰώνια πόλη. Μία ἀκόμη ἔξοδος στὰ φωτισμένα μικρὰ δρομὰκια τῆς πόλης μᾶς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσουμε περισσότερο τὴν κουλτούρα τῆς γειτονικῆς χώρας.

Ἡ ἐπόμενη μέρα ἦταν ἀφιερωμένη στὸ δυτικὸ μέρος τῆς χώρας καὶ συγκεκριμένα στὸ κράτος τοῦ Βατικανοῦ. Μία μικρὴ διαδρομὴ καὶ μπροστὰ μας ἀπλώθηκε ἡ πλατεῖα τοῦ Ἁγίου Πέτρου καὶ ἡ ἐπιβλητικὴ πρόσοψη τῆς Βασιλικῆς. Ἦταν τιμὴ μας νὰ ἀπολαύσουμε τὴν ξενάγηση τοῦ ναοῦ μαζί μὲ τὸν καθολικὸ ἱερέα Rev. Andrea Palmieri, ἡ ὁποία συνεχίστηκε καὶ στὶς ἄλλες τρεῖς βασιλικὲς πού ἔκτισε στὴ Ρώμη ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος. Στὴ Ποντιφικὴ Βασιλικὴ τοῦ Ἁγίου ἀποστόλου Παύλου, ὅπου καὶ ὁ τάφος καὶ τὰ ἱερά λείψανα τοῦ ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν, στὸν καθεδρικό ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Λατεράνο μὲ τὸ ἐπιβλητικὸ βαπτιστήριο μὲ τὰ ὑπέροχα ψηφιδωτὰ, στὴ Santa Maria Maggiore μὲ τὴν βυζαντινὴ εἰκόνα τοῦ βου αἰῶνα τῆς βρεφοκρατούσας Θεοτόκου πού ὀνομάζεται «σωτηρία τοῦ ρωμαϊκοῦ λαοῦ» κτῆμα τοῦ Πάπα Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, στὸ μοναστήρι τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Κλήμεντος (88 μ.Χ.) ὅπου φυλάσσονται τὰ λείψανα τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ θεοφόρου ἀλλὰ καὶ τοῦ Θεσσαλονικέως ἁγίου Κυρίλλου (869), ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου Μεθοδίου, ὅπου καὶ ὁ τάφος του στὴν κατακόμβη τῆς βασιλικῆς, στὴν ἐβραϊκὴ συνοικία καὶ στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου στὸ νησί τοῦ Τίβερη, ὅπου φυλάσσονται καὶ τὰ ἱερά λείψανα τοῦ ἀποστόλου Βαρθολομαίου. Μερικὲς ἀκόμη φωτογραφίες παράλληλα τοῦ Τίβερη, μία στάση στὴν Piazza Campo dei Fiori γιὰ ἕναν ἀπολαυστικὸ καφέ καὶ μία βόλτα στὴν πολυσύχναστη Piazza Navona ἔκλεισαν τὸ κουτί τῶν εἰκόνων ἀπὸ τὴ φεινὴ Ρώμη.

Τὴν τελευταία μας ἡμέρα στὴν Ἰταλία τὴν ἀφιερώσαμε στὴν ἰδιαιτέρη πόλη τῆς Νάπολη, πού ὅπως γνωρίζουμε λεγόταν στὴν ἀρχαιότητα Νεάπολη. Πρὶν φτάσουμε στὸν ἐμπορικὸ λιμάνι συνειδητοποιήσαμε ὅτι ἡ κάθε πόλη τῆς Ἰταλίας εἶναι μοναδική. Τὰ παλαιὰ κτήρια σὲ συνδυασμὸ μὲ τὰ νέα, μᾶς κίνησαν τὴν περιέργεια γιὰ μία ἐξερεύνηση ἕως τὸν Λόφο Πausi-

λύπου. Στὴν κωμόπολη Γαέτα στὸν κόλπο τῆς Νεαπόλεως ὁ ἴλιος γιὰ νὰ δῦσει, κατεβαίνοντας τὸν ὀρίζοντα διέρχεται ἢ κρύβεται καλύτερα πίσω ἀπὸ τὸν λόφο τοῦ Πausilύπου. Πρόκειται γιὰ ἕναν σχετικὰ ὑψηλὸ λόφο ἀπὸ τὸν ὁποῖο διέρχεται μία ὁδὸς στὴν ἄκρη τῆς ὁποίας βρίσκεται ἐντὸς σπηλαίου ὁ τάφος τοῦ Βεργιλίου, ποιητῆ τῆς Αἰνείαδας. Εἶναι ἕνας ὀνομαστός περίπατος, διότι πρόκειται γιὰ ἕναν λόφο παραθαλάσσιο ἀπὸ τὸν ὁποῖο κανεὶς ἔχει θέα στὸν ἀντίστοιχο κόλπο πού τελειώνει στὴν περιοχὴ Castella mare καὶ ἐπιπλέον τὸν Βεζούβιο. Θὰ ἦταν παράλειψή μας νὰ μὴν ἀναφερ-



θοῦμε καὶ στοὺς Δημοτικούς κήπους ἢ ἀλλιῶς τὸ παραλιακὸ πάρκο μὲ τὰ 144 ἀγάλματα. Ἡ περιήγησή μας στὴν πόλη φθάνει ἕως τὰ φημισμένα ἰσπανικὰ κάστρα μὲ ἀρχικὸ τὸ Palazzo Reale. Γιὰ τὸ τέλος ἀφήσαμε νὰ πάρομε τὴν εὐλογία ἑνὸς δικοῦ μας ἁγίου - ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, τοῦ πολιοῦχου τῆς πόλεως μας, τοῦ ἁγίου Νικολάου, στὴν ὀμώνυμη βασιλικὴ τῆς πόλεως τοῦ Μπάρι. Πήραμε τὴν εὐλογία τῶν λειψάνων τοῦ Ἁγίου στὴν κρύπτη τῆς βασιλικῆς καὶ ὅλοι μαζί ἀποχαιρετήσαμε τὸν Ἅγιο ψάλλοντας τὸ ἀπολυτικίό του.

Ἡ ὥραία μας ἐκδρομὴ ἔφτανε στὸ τέλος τῆς. Ὅμως, ποτέ δὲν ἀισθανθήκαμε λύπη γιὰτὶ ξέρουμε ὅτι μᾶς περιμένουν πολλές ἀκόμη ξέγνοιαστες στιγμὲς. Ὁ δρόμος γιὰ τὴν ἐπιστροφή μᾶς περίμενε... τὸ ἀπέραντο γαλάζιο τῆς θάλασσας ἦταν σὰν νὰ μᾶς ἀποχαιρετοῦσε. Τὰ μοναδικὰ πέπλα τοῦ ἴλιου μᾶς καλωσόρισαν στὴν Ἑλλάδα, δίνοντάς μας τὴν εὐκαιρία νὰ συνεχίσουμε τὴν πορεία μας μὲ μία προσκυνηματικὴ ἐκδρομὴ στὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Ἀναπαυσᾶ στὰ Μετέωρα.

...καὶ ζήσαμε ἐμεῖς καλὰ καὶ ἐλπίζουμε νὰ σᾶς δοῦμε καὶ ἐσᾶς σὲ κάποια ἀπὸ τὶς ἐπόμενες ἐξορμήσεις μας.

Εἰς τὸ ἐπανιδεῖν!!!

ΠΑΙΔΗΣΕΙΣ...

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ (20-24/4/2012)

Στό Herten τῆς Γερμανίας βρέθηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, προσκεκλημένος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γερμανίας κ. Αὐγουστίνου, προκειμένου νά συμμετάσχει στίς ἐπετειακές ἐκδηλώσεις γιά τά τέσσερα χρόνια ἀπό τά ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Δημητρίου καί Ζωοδόχου Πηγῆς, τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξης Ἐνορίας Herten & Περιχώρων. Ὁ κ. Ἰγνάτιος τήν Κυριακή του Θωμά προεξῆρχε τῆς Θείας Λειτουργίας, κατά τήν ὁποία ἔφαλε ἡ Χορωδία τοῦ Μουσικοῦ σχολείου Βόλου. Στό κήρυγμά του ἀναφέρθηκε στήν καλή ἀπιστία τοῦ Ἀποστόλου Θωμά, πού ὁδήγησε στήν βεβαίωση τῆς Ἀνάστασης, ἐνώ τόνισε ὅτι «ὁ Χριστός δέν καταδικάζει τήν καλοπροαίρετη ἀμφιβολία, ἀλλά δι' αὐτῆς ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στήν ἀλήθεια». Ἀναφέρθηκε, ὅμως καί στήν «κακή ἀπιστία, πού χαρακτηρίζει τούς ἄνθρώπους πού βρίσκονται συνειδητά μακράν του Θεοῦ καί δέν ἀφήνουν περιθώριο συνάντησης μαζί Του». Τήν Δευτέρα 23 Ἀπριλίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἐπισκέφθηκε τήν Ἑλληνική Ὁρθόδοξη Ἐνορία τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Dortmund καί συναντήθηκε μέ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς κοινότητας τῆς πόλης, τά ὁποῖα κατέκλυσαν τόν Ναό καί ἀνέπτυξε τό θέμα: «Οἱ κοινωνικές διαστάσεις τῆς κρίσης πού μαστίζει τήν πατρίδα μας». Ξεκινώντας τήν ὁμιλία του τόνισε ὅτι «στήν Ἑλλάδα ζοῦμε σέ κατάσταση πολέμου, μέ οικονομικές διαστάσεις, μέ ἀποτέλεσμα ὁ λαός νά ἀγωνιᾷ... Τό Κράτος οὐσιαστικά πῶχευσε καί δέ μπορεῖ, πλέον, ν' ἀνταποκριθεῖ στίς ἀνάγκες τοῦ λαοῦ... Πορευόμαστε σέ μία πορεία πλασματικοῦ πλουτισμοῦ καί καλοζωίας...». Ὅπως τόνισε στή συνέχεια, «προστά σ' αὐτή τήν κατάσταση, ἡ Ἐκκλησία ἀπευθύνει λόγο συνοχῆς καί ἐνόπτιας τοῦ λαοῦ, πού μπορεῖ νά ἐδραιωθεῖ μόνο μέ τήν πίστη στόν Χριστό καί τή ζωή τῆς Ἐκκλησίας, ἀπευθύνει λόγο μετάνοιας γιά ἀλλαγὴ σκέψης καί τρόπου ζωῆς, λόγο ἀγώνα γιά ἀνόρθωση καί ἀνάκαμψη, μέσα ἀπό τήν ἀλληλεγγύη, ἐργάζεται ἐπίμονα καί συστηματικά στόν κῶρο τῆς κοινωνικῆς προσφορᾶς, ἀντικαθιστώντας τό ἀνύπαρκτο «κοινωνικό» Κράτος, ἐνώ δίνει καθημερινά τή μάχη γιά τήν ἀποφυγὴ τῆς ἀπελπισίας...». Κατέληξε δέ σημειώνοντας ὅτι «προσευχόμαστε στό Θεό γιά τήν ἀλλαγὴ στάσης καί νοοτροπίας καί τῶν πολιτικῶν ἡγετῶν καί τοῦ λαοῦ μας». Στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος ἀπάντησε σέ ἐρωτήσεις τῶν παρισταμένων ὁμογενῶν καί δέχθηκε ὡς δῶρο ἀπό τήν ἐνορία φαρμακευτικό καί ὀρθοπεδικό ὑλικό γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ Κοινωνικοῦ φαρμακείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος.



Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΕΩΝ Ι.Μ.Δ. ΣΤΗΝ ΚΟΖΑΝΗ

Τήν 1η Ἀπριλίου τοῦ 2012 ὁ Σύνδεσμος Νέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος διοργάνωσε ἡμερήσια ἐκδρομὴ στήν Κοζάνη. Ἡ ἐκδρομὴ ξεκίνησε μέ ἐκκλησιασμό στό Μοναστήρι τῆς Παναγίας Ὀλυμπιώτισσας καί ἐπικοινωνία, στό ἀρχονταρῖκι τῆς Μονῆς, μέ τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ἐλασσόνας κ. Βασίλειο. Στήν Κοζάνη οἱ νέοι μας ἐπισκέφθηκαν τό μοναδικό σχεδόν στήν Ἑλλάδα λαογραφικό μουσεῖο τῆς πόλης, τήν πλατεία Νίκης καί τόν ἱστορικό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἀκολούθησε προσκύνημα στόν Ἱερό Ναό τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων. Ἡ ἐξόρμηση ὁλοκληρώθηκε μέ τήν ἐπίσκεψη στόν Ἱερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου στό χωριό Βελβεντό.



ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΣΕ ΚΑΘΕ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΣΙΤΙΣΜΟ

Ἐβδομήντα ἑννέα (79) Κληρικοί τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος ὀρίσθηκαν ὑπεύθυνοι στίς Σχολικές Μονάδες τῆς Μαγνησίας (Δημοτικά, Γυμνάσια, Λύκεια), προκειμένου, σέ συνεργασία μέ τήν Σχολική Κοινότητα, νά ἀντιμετωπιστεῖ τό προσφάτως ἀνακύψαν, λόγω τῆς οικονομικῆς κρίσης, πρόβλημα ὑποσιτισμοῦ τῶν μαθητῶν. Αὐτό ἀποφασίστηκε σέ εὐρεία σύσκεψη πού πραγματοποιήθηκε στό Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας, ὑπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἱγνάτιο, παρουσία ὄλων τῶν ἐντεταλμένων Κληρικῶν καί τῶν Σχολικῶν Συμβούλων Πρωτοβάθμιας Ἐκπαίδευσης Νομοῦ Μαγνησίας κ.κ. Ἀπόστολου Καρνάβα καί Κων/νου Σδρόλια. Ὁ κ. Ἱγνάτιος τόνισε ὅτι ἡ συμβολή τῆς Ἐκκλησίας στήν ἀντιμέτωπιση τοῦ προβλήματος ἐπιβάλλεται καί θά εἶναι ἐνταγμένη στό εὐρύτερο πλαίσιο τοῦ κοινωνικοῦ πρῶτου ἔργου, μέ σκοπό ὄχι τήν προβολή ἢ τόν ἔπαινο ἀλλά τήν οὐσία τῆς προσφοράς. Στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος ἔθεσε τίς ἀρχές πάνω στίς ὁποῖες θά στηρίζεται τό συγκεκριμένο ἔργο τῶν Κληρικῶν στά σχολεῖα, οἱ ὁποῖες εἶναι:

- Α. Ἡ διακριτικότητα στήν ἀσκηση τῆς διακονίας
- Β. Ἡ διασφάλιση τῆς ἀξιοπρέπειας τῶν παιδιῶν καί τῶν οἰκογενειῶν τους
- Γ. Ἡ προστασία τοῦ παιδικοῦ ψυχισμοῦ
- Δ. Ἡ καθολική μέριμνα γιά τά παιδιά ἀνεξαρτήτως ἐθνολογικῆς προέλευσης καί θρησκευτικῆς πίστεως

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ κ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τήν Δ/ση Β/θμιας Ἐκπαίδευσης Νομοῦ Μαγνησίας ἐπισκέφθηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἱγνάτιος (10/5), κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Δ/ντοῦ κ. Γεωργίου Δοδοντσάκη καί συναντήθηκε μέ τό στελεχειακό δυναμικό τῆς ὑπηρεσίας. Τόν Σεβασμιώτατο προσφώνησε ὁ κ. Δοδοντσάκης, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στίς πρωτοβουλίες τοῦ Μητροπολίτου στόν χώρο

τῆς κοινωνικῆς προσφοράς καί τόνισε πῶς, ἔπειτα ἀπό προσωπική πρωτοβουλία τοῦ Σεβασμιωτάτου, ἐπετεύχθη ἡ συνεργασία μέ τό Ἰνστιτούτο Παιδείας, ὥστε ἡ Τοπική Ἐκκλησία

νά συμβάλει στήν ἀντιμέτωπιση τοῦ προβλήματος τοῦ ὑποσιτισμοῦ κάποιων μαθητῶν μέσῳ τῶν Ἱερῶν πού ὀρίσθηκαν ὑπεύθυνοι σέ κάθε σχολεῖο. Ἀπό τή μεριά του ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστησε γιά τήν εὐκαιρία τῆς ἐπισκέψεως καί τόνισε πῶς ἡ Ἐκκλησία, ἐκφράζοντας ἔμπρακτο ἀγάπη πρὸς τοὺς συμπολίτες μας, δέν θά μπορούσε νά παραβλέψει ἕνα τόσο σημαντικό καί εὐαίσθητο παράλληλο ζήτημα, πού ἀφορᾷ μικρά παιδιά, ἀσχέτως ἐθνικότητας καί θρησκευμάτων, ἐνῶ τόνισε κατηγορηματικά ὅτι «Στό ἔργο πού ἐπιτελοῦμε δέν ἐξαιροῦμε κανέναν».



ΙΕΡΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΣΤΑ ΑΝΩ ΛΕΧΩΝΙΑ

Λαμπρό Πολυαρχιερατικό Συλλεῖτουργο τελέστηκε στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Ἀθανασίου Ἀνω Λεχωνίων τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Τεσσαρακονθήμερου Μνημοσύνου τῆς ἀείμνηστης Ἑλένης Σαμαρά, μητρός τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Ἀρχιμ. Βαρθολομαίου Σαμαρά. Στό Ἀρχιερατικό Συλλεῖτουργο προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ ὁποῖος κήρυξε τόν θεῖο λόγο, συλλειτουργούντων τῶν

Σεβ. Μητροπολιτῶν Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου & Βιάννου κ. Ἀνδρέα, Ἱεράρχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης καί Δημητριάδος κ. Ἱγνατίου. Οἱ προσκεκλημένοι Ἀρχιερεῖς δέχθηκαν τήν θερμή καί φιλόφρονα φιλοξενία τοῦ Ποιμενάρχου τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ξεναγήθηκαν στούς χώρους τοῦ Συνεδριακοῦ Κέντρου Θεσσαλίας καί μετέφεραν στόν Ἱερό Κλῆρο καί τόν Λαό τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τίς Πατριαρχικές εὐχές τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου.



ΟΝΟΜΑΤΟΔΟΣΙΑ «ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΕΙΟΥ» Π.Ν. ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΤΟ ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ

Στό πλαίσιο τῶν ἐκδηλώσεων «Δεληγεώργεια 2012» ἐγκαινιάστηκε τήν Κυριακή 13 Μαΐου, ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἱγνάτιο, τό «Δεληγεώργειο» Π.Ν. Κέντρο τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγίου Ἀθανασίου Βελεστίνου, πού δημιουργήθηκε μέ χορηγία τοῦ Ἰδρύματος τῶν Ἀδελφῶν Δεληγεώργη. Παρούσα στήν τελετή ἐγκαινίων ἦταν ἡ Δήμαρχος Ρήγα Φεραίου κ. Ἑλένη Λαΐτισιο, ἐνῶ ὁ κ. Νικόλαος Δεληγεώργης δήλωσε ὅτι θά συνεχίσει νά ἐνδιαφέρεται γιά τήν γενέτειρά του, τό Βελεστίνο.



ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ ΑΠΑΤΗΣ ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΜΟΝΑΣΤΙΚΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ

Τήν προσοχή τῶν Ἀνδρικῶν καί Γυναικείων Μοναστικῶν Ἀδελφοτήτων τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἐφιστᾷ, μέ ἐπιστολή του πρὸς τίς Ἱερές Μονές τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ἱγνάτιος, γιά τήν δράση κυκλωμάτων πού προσπαθοῦν νά ἐξαπατήσουν τά Μοναστικά καθιδρύματα. Ὁ κ. Ἱγνάτιος ἀναφέρεται σέ ἀγνώστους, οἱ ὁποῖοι «χρησιμοποιώντας ὀνόματα γνωστῶν κληρικῶν καί φερόμενοι ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἔδιναν ψευδή στοιχεῖα περὶ ἐγκρίσεως ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο χρηματικοῦ ποσοῦ ὑπέρ τῆς Μονῆς καί ζητοῦσαν ἀπό τήν Μονή τήν κατάθεση χρημάτων, προκειμένου νά ἐνεργοποιηθεῖ ἡ παροχή τοῦ προαναφερθέντος ὑποτιθέμενου ἐγκριθέντος ποσοῦ πρὸς τήν Μονή». Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπισημαίνει πῶς «πρόκειται γιά κύκλωμα ἀπάτης εἰς βάρος τῶν Μοναστικῶν Ἀδελφοτήτων μας, μέ σκοπό νά τίς δελεάσουν μέ τήν προσφορά χρημάτων, ἀφοῦ εἶναι γνωστό πῶς ὄλα τά Μοναστήρια, λίγο ἢ πολύ, ἔχουν ἀνάγκες, λόγω τῶν διαφόρων οἰκοδομικῶν καί ἀνακαινιστικῶν ἐργῶν... Κάποιες Ἀδελφότητες παρ' ὀλίγον νά ἐξαπατηθοῦν, ἄλλες πάλι, ἐρευνώντας τό ζήτημα λίγο πιο βαθιά, κατήγγειλαν στήν Ἱερά Μητρόπολη τό ἐνδεχόμενο ἀπάτης...».

«Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ»

Στὴν τελετὴ ἑναρξης τοῦ 39ου Πανελληνίου Νοσηλευτικοῦ Συνεδρίου, πού διοργάνωσε ὁ Ἐθνικὸς Σύνδεσμος Νοσηλευτῶν Ἑλλάδος, στὸν Βόλο, μίλησε (15/5) ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνατίος, μέ θέμα «Ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας στὴν Ὑγεία». Ὁ Σεβασμιώτατος, μεταξύ ἄλλων, παρέθεσε «ἕξι σημεῖα θεσμικῶν πνευματικῶν πρακτικῶν τῆς Ἐκκλησίας, πού προσφέρουν ὑπηρεσίες στὴ διατήρηση τῆς ὑγείας τῆς ψυχῆς ἀλλὰ καὶ τοῦ σώματος, πού συνιστοῦν, τρόπον τινά, μία μορφή προληπτικῆς Ἰατρικῆς». Αὐτὰ εἶναι: Ἡ θρησκευτικὴ πίστις, Ἡ εἰρήνη τῆς καρδιάς, Ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ ἠθικὴ ζωὴ, Ἡ νηστεία, Ἡ ἄσκηση καὶ Ἡ μέριμνα γιὰ τὴ διατήρηση τοῦ σώματος σὲ καλὴ κατάστασιν... Ὁλοκληρώνοντας τὴν ὁμιλία του ὁ Σεβασμιώτατος ἐπεσήμανε ὅτι «Ἡ Ἐκκλησία στέκεται κοντὰ στὸν ἀσθενῆ, μετριάει τὴ μοναξιά του, περιορίζει τὸ ἄγχος του, διασκεδάει τὴ δυσθυμία του μέ σεβασμὸ πολὺ πρὸς τὸ πρόσωπό του καὶ τοῦτο, γιὰτὸ ὁ κάθε ἀσθενὴς μέσα στοῦτο Ἐὐαγγέλιο ἀνάγεται σὲ ὑψηλὴ περιωπὴ, ἀφοῦ στὴ φυσικὴ του εὐτέλεια θέλει νὰ ἀντικατοπιρίζεται ὁ Θεός...» καὶ κατέληξε: «τὸ εὐαγγελικὸ μᾶς καθῆκον ὡς κληρικῶν, ὅπως καὶ τὸ ἰδικόν σας ὡς νοσηλευτῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ κοινὸ μας χρέος ὡς βαπτισμένων Χριστιανῶν, πού συγκροτοῦμε τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐπιβάλλει τὴ συνεργασία ὅλων μας γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν ταλανιζόμενων συνανθρώπων μας»



ΕΓΚΑΙΝΙΑΣΤΗΚΕ Ο ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΘΟΤΟΠΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ

Ἐγκαινιάσθηκε τὸ Σάββατο 12 Μαΐου, ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ἰγνατίο, ὁ Ἱερός Ἄγιος Γεωργίου Ἀνθοτόπου Ἀλμυροῦ. Στὸ κήρυγμά του ὁ Σεβασμιώτατος, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ἀθρόα προσέλευση τῶν πιστῶν ἀνθρώπων καὶ ἰδιαίτερα τῶν νέων, τόνισε τὴν σταθερὴν προσήλωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ στὴν Μάνα Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ



στο πνεῦμα ἐνόπιτας, τὸ ὁποῖο χρειάζεται ὅσο ποτε ἄλλοτε ὁ τόπος μας. Ἀναφέρθηκε στὰ αἴτια τῆς κρίσης πού διέρχεται ἡ χώρα μας καὶ στοὺς τρόπους ἐκείνους πού καλοῦμαστε ὅλοι μας νὰ υἱοθετήσουμε, ἔτσι ὥστε

νὰ ἐξέλθουμε ἀπὸ αὐτὴ τὴν ὀδυνηρὴν κατάστασιν μέ τὴς λιγότερες ἀπώλειες. Ἐπαίνεσε τὸν ἐφημέριό τῆς περιοχῆς π. Νικόλαο Μανθογιάννη, τὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴς φιλότιμες προσπάθειές τους, τοὺς κατοίκους τοῦ Ἀνθοτόπου πού συνέβαλαν ἀπὸ τὸ ὑστέρημά τους στὴν ἀνέγερσιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ περικαλλοῦς Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Μεγαλομάρτυρα Ἁγίου Γεωργίου, ἐνῶ ἔκανε ἰδιαίτερη μνεῖα στὸν μακαριστὸ ἱερέα π. Ἀθανάσιο Γκουράρο, παλαιὸ ἐφημέριό τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, γιὰ τὴς ἄοκνες προσπάθειές του γιὰ τὴν ἀνέγερσίν του.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΣΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος & Ἀλμυροῦ, ὀρίστηκε, μέ ἀπόφασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰγνατίου, ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμ. Μάξιμος Παπαϊωάννου. Ὁ π. Μάξιμος εἶναι ἱερατικὸς Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίων Κωνσταντίνου & Ἑλένης Βόλου, Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου Ἀνακασίας, Μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Νεότητος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ Ὑπεύθυνος τῶν κατασκηνώσεων ἀρρένων.



ΥΠΟΔΟΧΗ ΙΕΡΟΥ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΣΤΟ ΒΟΛΟ

Μὲ ἰδιαίτερη συγκίνηση καὶ χαρὰ ὑποδέχθηκαν (18/5) κληρὸς καὶ λαὸς τοῦ Βόλου, στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίων Κωνσταντίνου & Ἑλένης, τὸ Ἱερό Λείψανό τοῦ Ἁγίου Σπυριδῶνος τοῦ Θαυματοῦργου ἀπὸ τὸ νησί τῆς Κέρκυρας, μέ τὴν εὐκαρία τῆς ἐορτῆς τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης. Ἀκολούθησε Μέγας Ἀρχιερατικὸς Ἑσπερινός, στοῦτο τέλος τοῦ ὁποῖου ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαρίστησε θερμὰ τὸν Σεβ. Κερκύρας κ. Νεκτάριο - τὸν ἀδελφὸ



του ὅπως τὸν ἀποκάλεσε, τοῦ ὁποῖου ἡ προσφορά στὴν τοπικὴ μὴ Ἐκκλησία εἶναι μεγάλη καὶ γνωστὴ σὲ ὅλους - γιὰ τὴν ἀποδοχὴ τοῦ αἰτήματος τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου στὴν πόλιν τοῦ Βόλου. Ἐξέφρασε τὴν πεποίθησίν του ὅτι θὰ νιώσουμε τὴν θαυματοργίαν του δύναμιν πού τόσο ἔχομε ἀνάγκη αὐτὴς τὴς μέρες καὶ εὐχῆθηκε νὰ ἀποτελέσει γιὰ ὅλους μας ὁ Ἅγιος Σπυριδῶνας πρότυπο ζωῆς, ἐνόπιτας καὶ ἀσκήσεως.



ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Ἔτος 31ο • Ἀρ. Φύλλου 373-374 • Μαῖος-Ἰούνιος 2012

Ἐκδότης: Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰγνατίος
Διευθυντής: Ἀρχιμανδρίτης Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου
Φιλολογικὴ ἐπιμέλεια: Χρῖστος Δ. Ξενάκης
Ὑπεύθυνος

κυκλοφορίας: Ἀρχιμανδρίτης Μάξιμος Παπαϊωάννου

Μηχανογράφηση: Βασιλικὴ Ἀντωνάκη

Ἐκτύπωση &

Βιβλιοδεσία: Ἀλ. Ξουράφας

Ἰδιοκτησία: Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Διεύθυνση: Τ.Θ. 1308 • 38001 Βόλος

Τηλέφωνα: 24210 93500 • Fax: 24210 67903

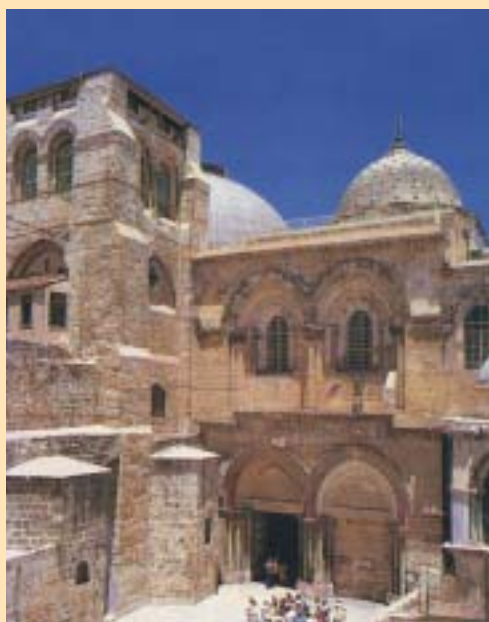
Internet: www.imd.gr

E-mail: idiaitero@imd.gr

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Προσκυνηματική Έκδρομή στους Άγιους Τόπους

16-21 Ιουλίου 2012



- ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ
- ΓΟΛΓΟΘΑΣ
- ΒΗΘΛΕΕΜ
- ΦΥΛΑΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΕΤΡΟΥ
- ΟΙΚΟΣ ΑΓ. ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΑΙ ΑΝΝΑΣ
- ΠΡΑΙΤΩΡΙΟ
- ΠΡΟΒΑΤΙΚΗ ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΑ
- ΟΔΟΣ ΜΑΡΤΥΡΙΟΥ
- ΑΓΙΑ ΣΙΩΝ
- ΥΠΕΡΩ
- ΤΑΦΟΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ
- ΤΑΦΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
- ΝΑΖΑΡΕΤ
- ΟΡΟΣ ΘΑΒΩΡ
- ΚΑΝΑ
- ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΠΟΤΑΜΟΣ
- ΒΗΘΑΝΙΑ
- ΚΑΠΕΡΝΑΟΥΜ
- Ι.ΜΟΝΗ ΑΓ. ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΒΙΑΡΧΟΥ
- ΤΙΒΕΡΙΑΔΑ
- ΦΡΕΑΡ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒ

**ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ -
ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ:**

Βιβλιοπωλείο Ι. Μ. Δημητριάδος
«ΛΥΧΝΟΣ», Τηλ.: 24210 32916

Η ΓΙΟΡΤΗ ΛΗΞΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΩΝ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΑΛΜΥΡΟΥ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 20 Μαΐου η Γιορτή Λήξης των Κατηχητικών Σχολείων των Αρχιερατικών Περιφερειών Αλμυρού και Νέας Αγχιάλου στο Πν. Κέντρο του Ίερού Ναού Αγίου Νικολάου Αλμυρού «Κατακόμβη».



Έκατό και πλέον παιδιά των Ένοριών Αγίου Δημητρίου, Αγίου Νικολάου και Ευαγγελιστρίας Αλμυρού, Αγίου Γεωργίου Νέας Αγχιάλου και Κοιμήσεως της Θεοτόκου Εύξεινουπόλεως, παρουσίασαν, με τη δική τους ματιά, τη ζωή και το έργο των Ένοριών τους, μιάς και τό θέμα της φετινής εκδήλωσης ήταν «Παρουσίασε την Ένορία σου». Τόν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ίγνάτιο, εκπροσώπησε ο Αρχιμ. Ίγνάτιος Αναγνω-

στόπουλος, ο οποίος μετέφερε τις ευχές και την αγάπη του Σεβ. Ποιμενάρχου μας προς τα παιδιά και τους νέους, τά συνεχάρη για τίς εμπνευσμένες παρουσιάσεις τους και έπαίνεσε τούς ιερείς-ύπευθύνους νεόπτος και τούς κατηχητές για τό σημαντικό έργο πού έπιτελούν στό εύαίσθητο κομμάτι της κοινωνίας μας, νέ οέπτα.

Η ΚΑΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΤΟ ΒΟΛΟ

Όπως κάθε χρόνο την παραμονή της Μεσοπεντηκοστής έτσι και φέτος η κάρα του Αγίου Γερασίμου του Νέου μεταφέρθηκε από την Μακρινίτσα στό Φυτόκο μέ τά πόδια, συνοδεία εκατοντάδων πιστών, πού και φέτος συνόδευσαν την κάρα του άγιου σέ μία πορεία τριών ώρων μέσα από μονοπάτι στό βουνό Κενταύρων.



Επικεφαλής της λιτανείας ήταν ο ηγούμενος της Μονής Φλαμουρίου - Σουρβιάς π. Συμεών και άλλοι ιερείς. Τήν κάρα υποδέχτηκαν στά προπύλαια του Ναού ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος, ο κληρός και ο λαός του Βόλου. Στήν συνέχεια τελέστηκε Αρχιερατικός Έσπερινός μετ' άρτοκλασίας και άργά τό βράδυ κατασκευτική άγρυπνία. Άνήμερα τελέστηκε ή Θεία Λειτουργία και τόν θείο λόγο κήρυξε ο Αρχιμ. Πάμφιλος Κοιλιάς, ιεροκήρυκας.

ΝΕΟΣ ΚΛΗΡΙΚΟΣ ΣΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Τή χειροτονία ενός νέου έθελοντή, του Διακόνου π. Σταύρου Μαλλιάρου, ιδιωτικού υπαλλήλου, ο οποίος μέ ζήλο και αυταπάρνηση επέλεξε νά διακονήσει την τοπική μας Έκκλησία, τέλεσε την Κυριακή 13 Μαΐου, στον Ίερό Ναό Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Βόλου, ο Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος. Κατά τη διάρκεια της Χειροτονίας, ο νέος Διάκονος ζήτησε την έμπρακτη ήθική συμπαράσταση απ' όλους, επικαλούμενος την δύναμη του Κυρίου, προκειμένου νά υπηρετήσει τό Θυσιαστήριο, την Έκκλησία και τό χριστεπώνυμο πλήρωμά Της.

Ό Σεβασμιώτατος, άπευθυνόμενος προς τόν χειροτονούμενο, αναφέρθηκε στά πνευματικά εφόδια τά όποια θά τόν καταστήσουν άξιο διάκονο και ποιμένα ύπευθυμίζοντάς του ότι ζούμε σέ μία κρίσιμη έποχή στήν όποία δέν υπάρχουν τά κεκτημένα, τά δεδομένα και τά αυτονόητα, καθώς ή Έκκλησία αναζητεί πλέον νέους τρόπους, προκειμένου νά αναλάβει τίς ευθύνες της άπέναντι στά παιδιά της. Ό π. Σταύρος χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος στον Ίερό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου & Έλένης Βόλου, κατά την ήμέρα της πανηγύρεως (21/5).



ΕΟΡΤΑΣΕ Ο ΒΟΛΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Με λαμπρότητα, ιεροπρέπεια καιτή συμμετοχή πλήθους λαού του Θεού ο Βόλος και η Μητρόπολη Δημητριάδος έορτασαν την μεγάλη Δεσποτική έορτή της Αναλήψεως, με επίκεντρο τον μεγαλοπρεπή όμώνυμο Ναό της πόλης. Στόν Μέγα Πανηγυρικό Έσπερινό προεξήρχε ο Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ίωάννης, τον όποιο πλαισίωσαν οί Σεβ. Μητροπολίτες Βελεστίου κ. Δαμασκνός, Ζάμπιας & Μαλάου κ. Ίωακείμ και Δημητριάδος κ. Ίγνατίος. Τόν θείο λόγο κήρυξε ο κ. Ίωάννης, ό όποιος ανέπτυξε τό θεολογικό νόημα της έορτής. Άνήμερα της έορτής τελέστηκε πανηγυρική πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας του Σεβ. Μητροπολίτου Περγάμου κ. Ίωάννου, συλλειτουργούντων των Σεβ. Μητροπολιτών Βελεστίου κ. Δαμασκνού, Ζάμπιας & Μαλάου κ. Ίωακείμ και Δημητριάδος κ. Ίγνατίου, συμπροσευχόμενου δέ του Σεβ. Μητροπολίτου Διοκλείας κ. Καλλίστου Γουέαρ. Τόν θείο λόγο κήρυξε ό οικείος Ποιμενάρχης κ. Ίγνατίος, ό όποιος αναφέρθηκε στην χαρά των Μαθητών, βλέποντας τον Ίησού αναλαμβάνόμενο στους ούρανοους, «μία χαρά πού προέκυπτε από την έμπειρία της Αναστάσεώς Του, την βίωση της αγάπης Του και την προσδοκία του Παρακλήτου. Με αυτή την ζωντανή έμπειρία συγκρότησαν την Έκκλησία και έφεραν στόν κόσμο την χαρά και την έλπίδα του Ευαγγελίου του Ίησού Χριστού... Αυτή την χαρά δέ μπορεί νά μάς τί στερήσει κανείς...». Τέλος, κάλεσε τον λαό νά κρατήσει την χαρά και την έλπίδα του Χριστού μέσα του και αυτό τό μήνυμα νά μεταφέρει σε όλους, ότι «δέ χάθηκαν όλα στόν τόπο μας, μπορούμε νά χτίσουμε και μ' αυτά τά λίγα πού έμειναν, αρκεί νά κρατήσουμε τό κουράγιο μας, την ένότητά μας, την αλήθεια της πίστεώς μας και ό Κύριος θά είναι μαζί μας...».



ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΝΕΟΥ ΚΛΗΡΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

Τήν Χειροτονία νέου Διακόνου της Ίερās Μητροπόλεως Δημητριάδος, του Φιλόλογου και Νομικού Γεωργίου Λέκκα, τέλεσε την Κυριακή 27 Μαΐου, στόν Ίερό Ναό Αναλήψεως του Χριστού Βόλου ο Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ίωάννης, με τον όποιο συλλειτουργήσαν οί Σεβ.

Μητροπολίτες Ζιμπάμπουε κ. Σεραφείμ και Δημητριάδος κ. Ίγνατίος. Στην έμπνευσμένη όμιλία του προς τον χειροτονούμενο ο κ. Ίωάννης έπεσήμανε τό απαραίτητο προσόν πού πρέπει νά διαθέτει γιά ν' ανταποκριθεί στην διακονία του: «Τό μόνο πού πρέπει νά διαθέτεις άφθονο είναι ή αγάπη. Η αγάπη προς όλους και προς τό λαό του Θεού και κυρίως προς τους άμαρτωλούς, γιατί τους άμαρτωλούς θά κλη-



θεις νά διακονήσεις περισσότερο παρά τους ένάρητους και τους άξιους. Μή διανοηθείς ποτέ νά αποκτήσεις όπαδούς. Τό έργο σου νά είναι έκκλησιαστικό και όχι προσωπικό διότι αυτόν τον πειρασμό μπορεί νά αντιμετώπισεις στην διακονία σου...»

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΚΩΣΤΑ ΓΑΝΩΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Παρουσία του Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ίγνατίου και πλήθους κόσμου, πραγματοποιήθηκε εκδήλωση-άφιέρωμα στην Άλωση της Κωνσταντινούπολης πού διοργάνωσε ό Ίερός Ναός Άγίων Κωνσταντίνου και Έλένης Βόλου, την Κυριακή 27 Μαΐου στό ξενοδοχείο «Ξενία». Κεντρικός όμιλητής ήταν ό Βολιώτης φιλόλογος και συγγραφέας κ. Κωνσταντίνος Γανωτής, ό όποιος αναφέρθηκε στους χρόνους πριν την Άλωση, αλλά και στα τραγικά γεγονότα πού ακολούθησαν. Συγκεκριμένα μίλησε γιά την άφιξη της Πόλης από τον Μέγα Κωνσταντίνο προς τον Θεό και στην απόδοση της Πόλης από τον ίδιο τό Θεό στόν Μέγα Κωνσταντίνο και στους διαδόχους του ως πόλης της Θεοτόκου και πώς ή ίδια ή Παναγία έπεμβαίνει στην ιστορία της Βασιλεύουσας ανά τους αιώνες. Άξιοσημείωτος ήταν ό παραλληλισμός της κατάστασης πού επικρατούσε πριν την άποφράδα ήμέρα της 29ης Μαΐου του 1453, καθώς έπληθε ή Άλωση από τί Δύση νωρίτερα από εκείνη των Τούρκων. Ό κ. Γανωτής σημείωσε πώς ή Άλωση στην Δύση ίσοδυναμούσε με πούλημα στην Δύση, με πούλημα συνειδήσεως, κάτι πού, δυστυχώς, επαναλαμβάνεται και σήμερα.

Τέλος, μίλησε και γιά τί σημερινή κατάσταση της Πόλης. Τόνισε πώς ή Χάρη του Θεού και της Θεοτόκου επισκιάζει ακόμη και σήμερα τί Βασιλεύουσα, ό πληθυσμός της είναι διπλάσιος ακόμη και από αυτόν της έλληνικής επικράτειας, ό σεβασμός δέ τόσο των Τούρκων-άλλοθρήσκων, όσο και των Έλλήνων της Πόλης είναι αξιοσημείωτος. Την εκδήλωση πλαισίωσε ό Σύλλογος Μικρασιατών Νέας Ίωνίας «Τό Έγγλεζονήσι», ό όποιος παρουσίασε θρήνους και τραγούδια γιά την Πόλη.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΝΕΟΥ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΤΟ ΒΟΛΟ

Με την πρέπουσα ιεροπρέπεια ή πόλη του Βόλου και ή Τοπική Έκκλησία γιόρτασαν την μνήμη των Άγίων Βασιλέων και Ίσαποστόλων Κωνσταντίνου & Έλένης, με επίκεντρο τον όμώνυμο Ναό της παραλίας. Την παραμονή της έορτής τελέστηκε ό Μέγας Πανηγυρικός Έσπερινός, χοροστατούντος του εκ Βόλου καταγόμενου Σεβ. Μητροπολίτου Ζάμπιας & Μαλάου κ. Ίωακείμ, τον όποιο πλαισίωσε ό Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνατίος, αρκετοί κληρικοί της πόλεως, εκπρόσωποι των πολιτικών και στρατιωτικών αρχών και πλήθος εύσεβους λαού του Θεού. Στο τέλος του Έσπερινού πραγματοποιήθηκε ή καθιερωμένη λιτάνευση της Ίερās Εικόνας και των Ίερών Λειψάνων των Άγίων στην παραλία της πόλης με κατάληξη τό μνημείο των Ηρώων, όπου τελέστηκε άρτοκλασία και ό Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ίγνατίος άπύθυσε έορτίο λόγο στά πλήθη των πιστών. Αναφέρθηκε στην σταυρώσιμη πορεία του λαού μας τούτη την εποχή και, μεταξύ άλλων, τόνισε ότι «πρέπει νά έμπνευστούμε από τό παράδειγμα των Άγίων και ν' αποκτήσουμε σοφία γιά την περαιτέρω πορεία μας. Δέν αρκοούν και δέν πρέπει ο συναισθηματισμός και ό θυμός, πού είναι, ασφαλώς άπόλυτα δίκαιοι, αλλά δέ δίνουν λύσεις, ούτε ή παγίδα της βίας, πού έγκαθιδρύει την δικόνοια και έπιτείνει τά άδιέξοδα. Είναι ή ώρα της σύνεσης και της σοφίας, ή ώρα ν' ατενίσουμε στόν ούρανό και νά δούμε ποιά πρέπει νά είναι ή πορεία ενός λαού με τέτοια ιστορία, πού δέ μπορεί από τί μία στιγμή στην άλλη νά υποθηκεύσει τό παρόν και τό μέλλον του... Δέ μπορούμε νά απομακρυνθούμε από την ιστορία της χώρας μας πού άνήκει στόν ευρύτερο Ευρωπαϊκό όρίζοντα... Πρέπει νά σταθούμε ένωμένοι κάτω από τό Σταυρό του Χριστού, πού σημαίνει πίστη στό Θεό, αλλά και πνεύμα θυσίας, δύναμη, αλλά και σοφία, μαρτύριο, αλλά και ζωντανή έλπίδα γιά άνάσταση». Κατά την Άγιώνυμο ήμέρα τελέστηκε Πανηγυρική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντας του Σεβ. Μητροπολίτου Ζάμπιας & Μαλάου κ. Ίωακείμ, συλλειτουργούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Ίγνατίου, ό όποιος τέλεσε την εις Πρεσβύτερον Χειροτονία του Διακόνου π. Σταύρου Μαλλιάρου. Στην όμιλία του ό κ. Ίγνατίος έπεσήμανε ότι «και ή σημερινή Χειροτονία δείχνει ότι δέν ανακόπεται ή πορεία της Έκκλησίας, όσο κι αν κάποιοι τό επιδιώκουν, γιατί δέν είναι ανθρώπινο κατασκευάσμα, αλλά άποκάλυψη Θεού, είναι ό ίδιος ό Χριστός...».



«ΑΠΟΚΟΠΗΚΑΜΕ ΑΠΟ ΤΗ ΓΗ, ΞΕΚΟΨΑΜΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ!»*

Συνέχεια από τη σελ. 1.

ψη, σελίδες επί σελίδων με αναλύσεις για ολόκληρο τό γεγονός της ανθρώπινης ζωής:

«Ό,τι δέ δουλευτεί με ύπομονή, με μεράκι, ὅ,τι δέν ἀφεθεῖ στους ρυθμούς του, νά δέσει, νά ὠριμάσει καί νά καρπίσει, εἴτε εἶναι καρπός, εἴτε ἀνθρώπινη σχέση, εἴτε ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ μας, δέν πρόκειται ποτέ νά μᾶς κάρισει γεύση καί γλύκα».

Κάθε μέρα βλέπω γύρω μου ἀνθρώπους κοινωνικά ἰσχυρούς, ἐπώνυμους, πάντα βιαστικούς, ἀνυπόμονους, ἱκανούς νά ἀποκοτῶν, ἀνίκανους ὅμως νά γευτοῦν αὐτά πού γεύονται ἄνθρωποι ἀπλοί, κρυμμένοι ἀπό τὰ φῶτα τῆς δημοσιότητας, ἄνθρωποι εὐγνώμονες καί ὑπομονετικοί, ἄνθρωποι μέ μεράκι, ἀλλά καί ετοιμότητα σπὴν ἀντιξοότητα πού πάντα κτυπάει τὴν πόρτα μας. Συνηθίζουμε τούς ἀνθρώπους αὐτούς νά τούς χαρακτηρίζουμε «προσγειωμένους», ἀκριβῶς, γιατί εἶναι ἐκεῖνοι πού πατάνε –μεταφορικά ἢ καί κυριολεκτικά– στὴ γῆ καί μέσα ἀπὸ τὰ πέλματά τους, τὰ διδάγματα τῆς γῆς διαποτίζουν τὸ κορμί καί τὴν ψυχὴ τους.

Ἀκούω πολλές ἱστορίες τῶν παλαιότερων. Πολλές ἀπὸ τίς δυσκολίες πού πέρασαν εἶναι γιὰ μᾶς ἀδιανόητες. Μά εἶναι τόσο μεγαλειώδης ἡ στωικότητά τους καί τόσο διδακτικὴ ἡ ἐγκατέριση καί τὸ κουράγιο τους! Καί ἀναρωτιέμαι: Τί ἔχει κάνει ἐμᾶς τόσο εὐάλωτους; Ποιοί νά εἶναι οἱ λόγοι, πού τὰ ἀποθέματα τῶν δυνάμεών μας εἶναι τόσο περιορισμένα;

Κάθε φορά πού τὸ ἐρώτημα αὐτὸ γυροφέρνει στὸ μυαλό μου, θυμᾶμαι τὸν μῦθο τοῦ Ἄνταιου. Ὅσο πατοῦσε στὴ γῆ, ἦταν ἀνίκητος. Γιὰ νά τὸν νικήσει ὁ Ἡρακλῆς, χρειάστηκε νά τὸν ἀποκόψει ἀπ’ αὐτὴν καί κατόπιν εὐκόλα τὸν συνέτριψε. Ἡ γῆ δέν εἶναι μόνο ἡ σταθερότητα στὸν βηματισμό μας. **Ἡ γῆ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς τροφῆς μας, ἡ γῆ εἶναι ἡ ἐπαρὴ μέ τίς ρίζες μας. Ἡ γῆ τέλος, ἡ ἐλληνικὴ γῆ, εἶναι ἡ μνήμη θυσίων καί μαρτύρων, πού κυριολεκτικά τὴν πότισαν μέ αἷμα. Στὸ χῶμα κρύβεται ἡ δύναμη τοῦ κάθε λαοῦ, ἡ βιοποριστικὴ του αὐτάρκεια, ἡ μνήμη τῶν συλλογικῶν του ὁραμάτων, τὸ σχολεῖο τῶν νόμων τῆς ζωῆς, ἀλλά καί τὸ φιλότιμο.** Τὸ φιλότιμο, πού δέν ἐπιτρέπει νά ξεπουληθοῦν ὅσο-ὅσο τὰ ὑλικά καί πνευματικά τρόπαια, πού κερδήθηκαν μέ μόχθο καί αἶμα ἀγώνων, πάνω σ’ αὐτά τὰ χῶματα. **Ἡ οὐτοπία ἐνός ὁράματος ἀνέξοδος ἀειφορίας καί ἀνεξάντλητης κατασπατάλησης φυσικῶν πόρων, μᾶς ἄρπαξε, μᾶς σίκωσε ψηλά καί μᾶς ἀπέκοψε ἀπὸ τὴ γῆ, καθιστώντας μας εὐάλωτους σπὴν ἀδικη κατανόμῃ τοῦ ὅλο καί λιγότερου φυσικοῦ πλούτου, τὴν ἀσέβεια πρὸς ὅ,τι μᾶς παραδόθηκε καί τὴν περικρόνηση κάθε τιμῆς, ἀν τιμὴ δέν ἔχει.**

Ὁ Θεός μέ ἀξίωσε νά πατῶ τὰ τελευταῖα χρόνια τὸ χῶμα μᾶς ἀπὸ τίς ὁμορφότερες γωνίες τοῦ κόσμου. Ὑπῆρξαν στιγμές, πού καί μόνον ἡ θέα τῆς γῆς τῆς Μαγνησίας μέ ὀδήγησε σέ κάθαρση τοῦ νοῦ καί ἀνάταση τῆς καρδιάς μου. Καί ἔφτασα πολλές φορές, μέσα ἀπὸ τὴν θέαση αὐτῆς τῆς καταπράσινης γωνιάς, νά φαντασθῶ ὅλη τὴν Ἑλληνικὴ γῆ σάν τὸ σπῆτι τοῦ ἀσώτου. Ἐνός ἀσώτου, πού ταλαιπωρήθηκε «εἰς χώραν μακράν» τὴν ὥρα πού ἡ δικὴ του γῆ τὸν περιέμενε –καί ἀκόμη τὸν περιμένει–, νά διασώσει μυρωδιές, γεύσεις καί μνήμες. **Στὴ γῆ αὐτῇ, τὴν Ἑλληνικὴ γῆ, κρύβεται ἡ ταυτότητά μας, ἡ ἰδιοπροσωπία μας, ἡ ἐλπίδα τῆς ἐπιβίωσός μας. Ὁ πολιτισμός μας δέν ἔπρεπε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Μπορεῖ νά ἀναζήτησε τὸν οὐρανὸ, μπορεῖ νά ἔσπασε τὰ ἀνθρώπινα σύνορα καί νά ἀπλώθηκε σέ ὅλο τὸν κόσμον, ἀλλά γεννήθηκε καί μεγαλοῦργησε ἐδῶ, σ’ αὐτὴ τὴν γωνιά τῆς Γῆς.**

Θά μπορούσα στὸ σημεῖο αὐτὸ νά διατυπώσω ἕνα σύνθημα, κάτι σάν «ἐπιστροφή στὴ γῆ» καί νά κλείσω τὴν ὁμιλία μου. Ὅμως δέ μοῦ ἀρκεῖ. Ἡ περιβόητη κρίση ἴσως μᾶς ὀδηγήσει ὄντως πρὸς μία τέτοια κατεύθυνση. Εἴμαστε ὅμως ἔτοιμοι; Οἱ ἀξίες μας, ἡ συμπεριφορά μας, οἱ ἐπιλογές καί οἱ τρόποι μας, ἀποτελοῦν ἄραγε ἐγγύηση ἀναγέννησης καί προστασίας ἢ κίνδυνον γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ γῆ, πού πρόθυμα θά προσφερθεῖ νά ξαναγίνει τὸ καταφύγιό μας; Πολὺ φοβοῦμαι πὸς ἐνὸς γιὰ χρόνια τὰ πόδια μας στερήθηκαν τὴν εὐλογημένη ἐπαφὴ μέ τὸ χῶμα, οἱ ψυχές μας, ἀντίθετα, ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, τσαλαβουτοῦσαν σέ λάσπη καί τέλματα. **Δέν ἀποκοπήκαμε μόνο ἀπὸ τὴ γῆ. Ξεκόψαμε κι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ. Χλευάσαμε κάθε τι πού δέν εἶναι ὀρατὸ στὰ κοικὰ μάτια μας –στὰ «πῆλινα μάτια μας», κάθε τι πού δέν κοστολογεῖται, πού δέν μετριέται, πού δέν ἐξαγοράζεται. Ἡ ματιά μας ἐγκλωβίστηκε στὰ γήινα μεγέθη καί ξέχασε νά ἀναζητᾶ ἄυλες ἀξίες καί ἀρετές.** Μπορεῖ τὸ σῶμα μας νά πρέπει νά ξαναπατήσει γῆ, τὴν ψυχὴ μας ὅμως, σάν ἄλλος Ἡρακλῆς, πρέπει πάση θυσίᾳ νά τὴν ξεκολλήσουμε ἀπὸ τὰ λασπόνερα. Κάποτε αὐτὸ ἀκούγονταν ὡς ἠθι-

κολογία, τώρα πλέον ἀποκαλύπτεται ὡς ἀνάγκη ἐπιβίωσης. Μὲ τὸ ἦθος πού ἀναπτύξαμε, ἡ γῆ δέν μᾶς ἀντέχει πλέον καί πολλές φορές, ἀπὸ δικούς σας συναδέλφους, ἔχω ἀκούσει καί πὸς μᾶς ἐκδικεῖται.

Ἴσως πολλοὶ δέν ἔχουν ἀντιληφθεῖ γιατί, κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, ἡ κεφαλὴ τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ Οἰκουμενικὸ μας Πατριαρχεῖο καί ὁ Πατριάρχης προσωπικά, ἔδωσαν τόση σημασία στὸ περιβάλλον. Ἴσως καί νά θεωρήθηκε ἐπικοινωνιακὴ πράξη συνταύτιση μέ τὸ ρεῦμα τῆς ἐποχῆς. Κι ὅμως! Ἡ πράξη αὐτὴ εἶναι ἄκρως ἐπίκαιρη καί ἄκρως οὐσιαστικὴ. **Διότι ἡ γῆ, τὸ περιβάλλον, δέν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς ἀνθρωπότητας, πού πάνω του περιγράφεται ὅλη ἡ παθογένεια καί τὰ ἀδιέξοδα τῆς συλλογικῆς ψυχῆς τῆς. Ἐπάνω τῆς ἀναδεικνύονται ἀνάγκη τὰ σημάδια τῆς ἀρπακτικότητας καί τῆς ἀπληστίας μας.** Ἡ οἰκολογικὴ στάση ἀποτελεῖ οὐσιαστικὰ ἀποκάλυψη πνευματικότητας καί ἡ οἰκολογικὴ συμπεριφορὰ ἀποτελεῖ οὐσιαστικὰ ἀποκάλυψη τῆς ἀνθρώπινης ἠθικῆς.

Δέν μπορούμε καί δέν πρέπει νά ἐπιτρέψουμε στὴ γῆ μέ πάθη, πού μᾶς ὀδήγησαν στὰ σημερινὰ ἀδιέξοδα. Μία νέα συνάντηση μέ τὴ γῆ πρέπει ἐξάπαντος νά πραγματοποιηθεῖ ὡς μία ἀμοιβαία σχέση. Ἐκεῖνη μπορεῖ νά μᾶς προσφέρει μία ἄλλη ποιότητα ζωῆς καί νά μᾶς ἀποτοξινώσει ἀπὸ ἕνα πολιτισμὸ ταχύτητας καί ὑπερκατανάλωσης. Ἐμεῖς, ὅμως, ἐπιβάλλεται νά τὴν ἀποκαταστήσουμε σπὴν ἀρχέγονη θέση τῆς καί νά τὴν μετατρέψουμε, ἀπὸ λάφυρο χρήσης, σέ φροντισμένο οἶκο, σέ καλαίσθητο σπῆτι, σέ ἐστία παρηγορίας καί σχέσης μέ συνανθρώπους, φυτὰ καί ζωντανά. Αὐτὴ εἶναι καί ἡ πλήρης νοσηματοδότηση τῆς ἐντολῆς «ἐργάζεσθαι καί φυλάττειν», πού δόθηκε στους πρωτοπλάστους.

Μόνον ἄνθρωποι μέ πνεῦμα σεβασμοῦ πρὸς τὴ γῆ καί εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Δημιουργό, μποροῦν νά ἀντιληφθοῦν τίς πλήρεις διαστάσεις τῆς οἰκο-λογίας.

Μόνον ἄνθρωποι μέ πνεῦμα ἀγάπης καί συμπόνιας, μποροῦν νά προσεγγίσουν τὸ μεγαλεῖο πού κρύβει ἡ γεω-πονία.

Μόνον ἄνθρωποι μέ καλλί-ἔργεια νοῦ καί καρδιάς μποροῦν νά γευτοῦν, ἔστω καί ἀμυδρά, τὸ κάλλος ἐνός χαμένου παραδείσου, μέσα ἀπὸ τὴν καλλί-ἔργεια τῆς γῆς.

Ἐδῶ, σέ ἕνα χῶρον παιδείας καί γεωπονίας, σᾶς καλῶ νά μεταβάλλετε τὴν φροντίδα τῆς γῆς σέ ἀπεικόνιση τῆς φροντίδας καί τοῦ κόπου, πού ὁ κάθε ἄνθρωπος ὀφείλει νά καταβάλλει, ὥστε νά μεταβάλει τὴν ψυχὴ του σέ παράδεισον ἀρωμάτων καί καρποφορίας. Κι ὅσο αὐτὸς ὁ παράδεισος θ’ ἀνθίζει, σᾶς βεβαιώνω πὸς τὸ ἐνδιαφέρον καί ἡ συμπόνια γιὰ τὴ γῆ θά αὐξάνει ἀνάλογα. **Στὴν ὀρθόδοξη παράδοσή μας, ἀπὸ παλιὰ μέχρι καί τίς μέρες μας, δέν ὑπῆρξε οὔτε ἕνας ἅγιος, οὔτε ἕνας γέροντας, πού νά μὴν συνόδευσε τὴν πνευματικὴ του πρόοδο μέ φροντίδα καί τρυφερότητα γιὰ τὸ περιβάλλον.** Ἐρχεται στὸν νοῦ μου ὁ γέροντας Ἰάκωβος Τσαλικῆς. Βράδυ Χριστουγέννων, τὸν εἶδαν κάποτε νά ψάλλει καταμεσῆς στὸ δάσος τὸ «Χριστὸς γεννᾶται». Ὅταν τὸν ρώτησαν, ἀπάντησε ταπεινὰ πὸς θέλησε νά μοιραστεῖ τὴν χαρὰ του μέ ὅλη τὴν Κτίση. Συχνά, τὸν συναντοῦσαν νά τριγυρνᾶ στὰ μονοπάτια πάνω ἀπὸ τὸ μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Δαυίδ, ρίχνοντας ἐδῶ κι ἐκεῖ σπόρους ἀπὸ πεῦκα καί κουκουναριές. Ἐλεγε, πὸς σπέρνει ἐλπίδα. Σήμερα μπορεῖτε νά δεῖτε τούς σπόρους αὐτούς νά ἔχουν γίνει θεόρατα δέντρα.

Ἴσως καί ἡ δικὴ σας ἀποστολὴ νά μὴ διαφέρει καί πολὺ.

Βλέπω πὸς ὅλο καί πιο συχνὰ ζητοῦν τὴ συμβουλὴ σας, γιὰ νά καρπίσει ξανά ἕνας ἐγκαταλελειμμένος ἀγρός. Ἐσεῖς, τὴν ὥρα ἐκεῖνη, ἄς μὴν ξεχνᾶτε πὸς καλεῖστε νά ξαναζωντανέψετε μία ἐλπίδα.

Ἀκούω, πὸς τὸ μέλλον βρίσκεται στὴ βιολογικὴ καλλιέργεια. Ἀντιμετωπίστε τὴν στροφὴ αὐτὴ, ὄχι ἀπλὰ ὡς μία νέα μόδα, ἀλλά ὡς ἀναζήτηση μιᾶς γενικότερης ἰσορροπίας, ἀνάμεσα στὴ χρήση καί τὸν σεβασμό, ὄχι μόνο τῆς γῆς, ἀλλά καί ὅλων τῶν δώρων τοῦ Θεοῦ.

Γνωρίζω πὸς ὅλο καί πιο συχνὰ σᾶς ζητοῦν καλὴ ποιότητα σπόρου. Στὸ χέρι σας εἶναι νά μεταβληθεῖτε σέ προστάτες τῆς ποικιλίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, ἀλλά καί σέ σπορεῖς ἐνός ἄλλου ἦθους ἀπέναντί τῆς.

Σᾶς καλῶ καί σᾶς παρακαλῶ νά ἀναλάβετε αὐτὸν τὸν ρόλο καί νά ἀνακαλύψετε τίς εὐρύτερες διαστάσεις τῶν γνώσεων καί τῆς ιδιότητάς σας. Γίνετε ἠγέτες μιᾶς νέας γεω-ἠθικῆς.

Γίνετε συνεργάτες καί προστάτες τῆς γῆς.

Γίνετε ὄντως γεω-πόνοι. Σᾶς διαβεβαιώνω πὸς ἡ γῆ αὐτὴ θά ἀνταποδώσει πρὸς ἐσᾶς καί πρὸς ὅσους σᾶς ἀκολουθήσουν καρπὸ γλυκὸ καί πολλαπλάσιο. Καλὴ σοποιὰ!

* Ὁμιλία πού ἐκφωνήθηκε στὸ Τμῆμα Φυτικῆς Παραγωγῆς τῆς Σχολῆς Γεωπονικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, σέ διμερίδα ἐξ ἀφορμῆς τῶν 10 χρόνων λειτουργίας του, σέ συνδυασμὸ μέ τὴν «Ἡμέρα Περιβάλλοντος».